

แผนแม่บท

08

ผู้ประกอบการและวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

“พัฒนาขีดความสามารถการเป็นผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อมยุคใหม่ของไทย ให้มีความเข้มแข็ง มีทักษะ และจิตวิญญาณ
ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลแพลตฟอร์มที่เหมาะสม เพื่อขับเคลื่อน
ธุรกิจให้มีมาตรฐาน ทั้งทางการเงิน การเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศ
ด้วยนโยบายของภาครัฐที่มีประสิทธิภาพต่อการดำเนินธุรกิจ

จ.1 สลว>>

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (08) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาขีดความสามารถเป็นผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ของไทย โดยในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา จะเน้นการสร้างผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ให้มีความเข้มแข็ง มีทักษะ และจิตวิญญาณ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มที่เหมาะสมเพื่อขับเคลื่อนธุรกิจให้มีมาตรฐานทั้งทางการเงินการเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศด้วยนโยบายของภาครัฐที่มีประสิทธิภาพต่อการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สำหรับห้วงระยะ 5 ปีต่อไปนั้น ผู้ประกอบการยังคงมีบทบาทสำคัญต่อการกระตุ้นให้เศรษฐกิจเจริญเติบโต โดยการเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้ประเทศสามารถแข่งขันในระดับเวทีการค้าโลกได้ และมีความตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีในการดำเนินธุรกิจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตและการบริหารจัดการในตลาดรูปแบบใหม่ที่เติบโตอย่างรวดเร็วและสอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้บริโภค โดยมีเป้าหมายระดับประเด็นคือผู้ประกอบการในทุกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น ซึ่งแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (08) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงต่อยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและมีส่วนสนับสนุนต่อยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ได้ตามที่กำหนด นำไปสู่การที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจมีความเข้มแข็ง เติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน ตลอดจนมีขีดความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศดีขึ้นเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้ตามที่กำหนด

การประเมินผลลัพธ์การดำเนินการที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทฯ

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

080001

ผู้ประกอบการในทุกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2565

จ.2 สลว>>

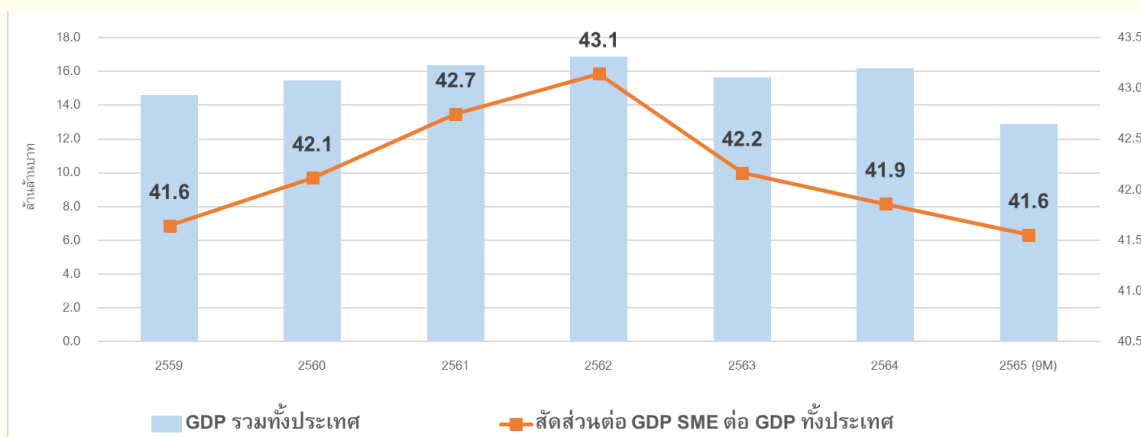
สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น กำหนดให้มีสัดส่วนเป็นร้อยละ 45

- **สรุปสถานการณ์บรรลุเป้าหมาย พ.ศ. 2565** พิจารณาจากสัดส่วนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ พ.ศ. 2565 พบว่า มีสัดส่วนอยู่ที่ ร้อยละ 41.6 ลดลงจาก พ.ศ. 2564 ที่มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 41.9 และเมื่อพิจารณาในช่วง พ.ศ. 2561 - 2565 พบว่า ใน พ.ศ. 2561 - 2562 สัดส่วนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น จาก ร้อยละ 42.7 เป็นร้อยละ 43.1 จากนั้นลดลงมาอยู่ที่ ร้อยละ 41.6 ใน พ.ศ. 2565 ทำให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ จึงมีสถานะอยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย

- สถานการณ์ในช่วง พ.ศ. 2561 - 2565 ภาพรวมของผู้ประกอบการในทุกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น โดยการพิจารณาจากจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ พบว่า ใน พ.ศ. 2565 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศขยายตัวเฉลี่ย ร้อยละ 42.3 ในช่วง พ.ศ. 2561 - 2565 โดยใน พ.ศ. 2561 มีสัดส่วนร้อยละ 42.7 เพิ่มขึ้นเป็น 43.1 ใน พ.ศ. 2562 ก่อนที่จะหดตัวอย่างรุนแรงตั้งแต่ช่วงแรกของ พ.ศ. 2563 จนถึง พ.ศ. 2565 (ม.ค. - ก.ย. 65) โดยมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 42.2 41.9 และ 41.6 ตามลำดับนำไปสู่ระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน พ.ศ. 2565 ที่กำหนดไว้ร้อยละ 45 นอกจากนี้ภาครัฐยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไขรองรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การเมือง และวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งให้ความช่วยเหลือจากภาครัฐ ทั้งด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การออกกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายที่เอื้ออำนวยให้การดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น การปรับเปลี่ยนการดำเนินธุรกิจควบคู่กับการใช้เทคโนโลยี อาทิ ระบบการซื้อขาย ดิจิทัลแพลตฟอร์ม การชำระเงินผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อนำไปสู่ตลาดดิจิทัล ตลอดจนสนับสนุนการทำงานแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ทั้งหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก และหน่วยงานสนับสนุนให้สามารถดำเนินการขับเคลื่อนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม เพื่อให้สามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทั้งในสังคมไทยและต่างประเทศได้อย่างมั่นคง นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

GDP SME ของ พ.ศ. 2559 - 2565

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ข้อมูล ณ วันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2565

- สถานการณ์ พ.ศ. 2565 เทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็น (08) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ ยังคงเป้าหมายระดับประเด็น ผู้ประกอบการในทุกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น และตัวชี้วัดคงเดิม สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ แต่มีการปรับเปลี่ยนค่าเป้าหมาย จาก มีสัดส่วนร้อยละ 45 เป็น **เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ร้อยละ 40** ที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570 เนื่องจากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้มีการปรับค่านิยามตามกฎหมายกระทรวง กำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562 โดยสถานการณ์ใน พ.ศ. 2565 มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 35.2 (ตามค่านิยามใหม่) ซึ่งจากข้อมูลสถิติในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มีอัตราการเติบโตของสัดส่วนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ย 0.5 เท่านั้น จึงสามารถสรุป**สถานะในการบรรลุค่าเป้าหมายใน พ.ศ. 2570 อยู่ในระดับวิกฤติ**

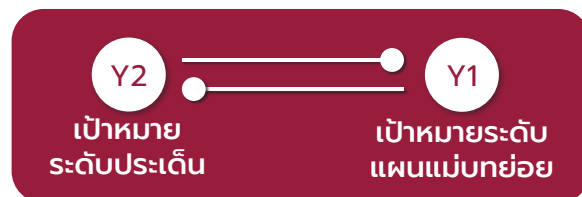
ทั้งนี้การดำเนินการที่ผ่านมายังคงมีประเด็นปัญหาอาทิผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมบางส่วนยังขาดองค์ความรู้สำหรับประกอบกิจการตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ นำไปสู่ประเด็นความท้าทายที่ต้องดำเนินการในระยะต่อไป เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทฯ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าบางเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) จะมีสถานการณ์อยู่ในระดับดี อาจไม่ได้ส่งผลต่อเป้าหมายแผนแม่บทระดับประเด็น (Y2) โดยตรง จึงเป็นประเด็นท้าทายที่มีความจำเป็นต้องมีมาตรการดูแลและแก้ไขเพื่อรองรับบริบทการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่สำคัญ อาทิ การสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการให้มีทักษะจิตวิญญาณในการเป็นผู้ประกอบการ การพัฒนาองค์ความรู้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการดำเนินธุรกิจ การเข้าถึงเครื่องมือทางการเงิน การเข้าถึงแหล่งเงินทุน การเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศ การออกกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายที่เอื้ออำนวยให้การดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าถึงการดำเนินธุรกิจที่มีประสิทธิภาพ พร้อมรองรับต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในประเทศและโลก

แผนแม่บทฯ ประเด็น 08 ผู้ประกอบการและ วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมยุคใหม่

ประกอบด้วย 8 เป้าหมายแผนแม่บทย่อย ซึ่งมีสถานะการบรรลุเป้าหมาย ดังนี้

ความเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมาย
ระดับแผนแม่บทย่อย (Y1)
กับเป้าหมายระดับประเด็น (Y2)

080001

080101

080102

080201

080202

080301

080302

080303

080401

หมายเหตุ : สถานการณ์บรรลุเป้าหมาย พ.ศ. 2565

*เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) อาจไม่ได้ส่งผลต่อเป้าหมายแผนแม่บทระดับประเด็น (Y2) โดยตรง

080101

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

การขยายตัวของวิสาหกิจเริ่มต้นในประเทศไทยเพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุ
ใน พ.ศ. 2565 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 10

สถานการณ์ในช่วง พ.ศ. 2561 - 2565 ภาพรวมของวิสาหกิจเริ่มต้นในประเทศไทยเพิ่มขึ้น
พิจารณาจากการขยายตัวของผู้ประกอบการนิติบุคคลที่เป็นผู้ประกอบการใหม่ ที่มีอายุของธุรกิจ 0 - 3 ปี
(ตามนิยามของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม) โดยใน พ.ศ. 2561 - 2563 มีอัตราการ
การขยายตัว ร้อยละ 4.8 4.4 2.9 ตามลำดับ ในขณะที่ พ.ศ. 2564 ซึ่งเป็นข้อมูลล่าสุด มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ย
มีทิศทางชะลอตัว อยู่ที่ร้อยละ 2.1 ส่งผลให้ยังไม่สามารถบรรลุค่าเป้าหมายในหัวแรกของแผนแม่บทภายใต้
ยุทธศาสตร์ชาติ ที่กำหนดให้ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 10 ต่อปี ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับ
ต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นวิกฤต

080102

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

ความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัลขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2565 อันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีขององค์กรระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการ อยู่ใน 36 อันดับแรก

สถานการณ์ในช่วง พ.ศ. 2561 - 2565 ภาพรวมความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัลของประเทศไทยค่อนข้างคงที่ พิจารณาจากอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีของประเทศไทย ใน พ.ศ. 2565 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 40 ลดลงจากอันดับที่ 38 ใน พ.ศ. 2564 เป็นผลจากอันดับขององค์ประกอบย่อย อาทิ ด้านความรู้ ลดลง 3 ลำดับมาอยู่อันดับที่ 45 ด้านความพร้อมในอนาคต ลดลง 5 ลำดับอยู่ในอันดับที่ 49 สะท้อนสะท้อนเทียบเคียงจากความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยียังมีจุดอ่อนที่สำคัญส่งผลให้ประเทศไทยยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน 36 อันดับแรกใน พ.ศ. 2565 ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายระดับเสี่ยง

080201

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

อัตราการขยายตัวสินเชื่อบริการรายใหม่ที่ไม่ใช่รายใหญ่ขยายตัวเฉลี่ยต่อปีเพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2565 สินเชื่อบริการรายใหม่ที่ไม่ใช่รายใหญ่ขยายตัวร้อยละ 10

สถานการณ์ในช่วง พ.ศ. 2561 - 2565 ภาพรวมการขยายตัวสินเชื่อบริการรายใหม่ที่ไม่ใช่รายใหญ่ขยายตัวลดลง พิจารณาจากข้อมูลยอดสินเชื่อกค้างของลูกหนี้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในช่วง 9 เดือนแรกของ พ.ศ. 2565 (มกราคม - กันยายน 2565) มีมูลค่ารวม จำนวน 11,648 ล้านบาท ลดลงจาก พ.ศ. 2564 ร้อยละ 25.6 ทำให้อัตราการขยายตัวเฉลี่ยของยอดสินเชื่อกค้างของลูกหนี้ ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรายใหม่ ระหว่าง พ.ศ. 2561 - 2565 (9 เดือนแรก) อยู่ที่ร้อยละ 0.9 ต่อปี ซึ่งต่ำกว่าร้อยละ 7.5 ต่อปี ในระหว่าง พ.ศ. 2561 - 2564 ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายระดับขั้นวิกฤต

080202

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

มูลค่าการระดมทุนผ่านตลาดทุนของกิจการที่เริ่มตั้งต้นและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2565 อัตรามูลค่าการระดมทุนผ่านตลาดทุนของกิจการที่เริ่มตั้งต้นและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ขยายตัวร้อยละ 10

สถานการณ์ในช่วง พ.ศ. 2561 - 2565 ภาพรวมมูลค่าการระดมทุนผ่านตลาดทุนของธุรกิจเริ่มต้นและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มขึ้น พิจารณาจากการจดทะเบียนระดมทุนบริษัทที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เริ่มตั้งต้น โดยใน พ.ศ. 2565 จดทะเบียนระดมทุนผ่านตลาดทุนรวม 262 ราย และมีมูลค่าของการระดมทุนรวม จำนวน 7,444.87 ล้านบาท ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 117.5 จากช่วงเวลา

เดียวกันของ พ.ศ. 2564 สูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดให้มีการขยายตัวร้อยละ 10 ต่อปี โดยจำแนกตามรูปแบบของการระดมทุน ดังนี้ การระดมทุนจากนักลงทุนในรูปแบบการระดมทุนผ่านผู้ให้บริการระบบคราวด์ฟันดิง จำนวน 3,267.94 ล้านบาท การระดมทุนจากบุคคลหรือผู้ลงทุนในวงจำกัด จำนวน 0.5 ล้านบาท การเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ในวงกว้าง จำนวน 80 ล้านบาท ซึ่งนำหุ้นเข้าจดทะเบียนซื้อขายในตลาดรองแล้ว มีมูลค่าการซื้อขายในตลาดกว่า จำนวน 480 ล้านบาท และตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ จำนวน 4,096.43 ล้านบาท ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับ**บรรลุค่าเป้าหมาย**

080301

พ.ศ.
2562พ.ศ.
2563พ.ศ.
2564พ.ศ.
2565

มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศเพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2565 มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศ เพิ่มขึ้น 1 เท่าตัว

สถานการณ์ในช่วงพ.ศ.2561-2565 ภาพรวมมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศเพิ่มขึ้น โดยพิจารณาจากการเติบโตของมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ไม่รวมการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ) โดยใน พ.ศ. 2564 เพิ่มขึ้น 1 เท่าตัว เมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าในปีฐาน (พ.ศ. 2560) ที่มีมูลค่า จำนวน 453,903 ล้านบาท ทั้งนี้ ผลการสำรวจของโดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ สะท้อนให้เห็นว่า มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเติบโตขึ้นแบบก้าวกระโดดสูงถึง จำนวน 1,184,389 ล้านบาท ใน พ.ศ. 2561 หรือเพิ่มขึ้นจากปีฐานถึง 1.61 เท่าตัว จึงบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้แล้วนับตั้งแต่ พ.ศ. 2561 หลังจากนั้นก็มีทิศทางเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับ**บรรลุค่าเป้าหมาย**

080302

พ.ศ.
2562พ.ศ.
2563พ.ศ.
2564พ.ศ.
2565

อันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทยดีขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2565 อันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศของไทยอยู่ในอันดับที่ 1 ใน 5

สถานการณ์ในช่วง พ.ศ. 2561 - 2565 ภาพรวมอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศของไทยลดลง โดยพิจารณาจากอันดับความสามารถทางการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศ โดยใน พ.ศ. 2565 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 37 (จากจำนวน 64 ประเทศทั่วโลก) ลดลงต่อเนื่องมากถึง 16 อันดับ จากอันดับที่ 21 ใน พ.ศ. 2564 ภายหลังจากได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในอันดับที่ 6 ใน พ.ศ. 2561 - 2562 และอันดับที่ 5 ใน พ.ศ. 2563 เป็นผลมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบต่อให้เกิดการชะลอตัวทางเศรษฐกิจของประเทศทั้งการส่งออกสินค้าและบริการไปยังประเทศคู่ค้าสำคัญ ทั้งนี้ ประเทศไทยยังมีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศของไทยยังเป็นรองจากหลายประเทศในภูมิภาคอาเซียน อาทิ สิงคโปร์ (อันดับที่ 1) และมาเลเซีย (อันดับที่ 23) ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับ**ต่ำกว่าค่าเป้าหมายระดับขั้นวิกฤต**

080303

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

การขยายตัวการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2565 สัดส่วนการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อการส่งออกรวมของประเทศเพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25

สถานการณ์ในช่วง พ.ศ. 2561 - 2565 ภาพรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีการส่งออกเพิ่มขึ้น พิจารณาจากการขยายตัวการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยใน พ.ศ. 2565 ภาพรวมการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง มีมูลค่า 1,093,004 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.13 ของการส่งออกทั้งประเทศ ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงกว่า พ.ศ. 2564 ประมาณร้อยละ 1.1 สัดส่วนการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยใน พ.ศ. 2563 สัดส่วนอยู่ที่ ร้อยละ 11.69 ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับ**บรรลุค่าเป้าหมาย**

080401

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

อันดับนโยบายของภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องของนโยบายดีขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2565 อันดับนโยบายของภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องของนโยบายดีขึ้น อยู่ในอันดับที่ 15

สถานการณ์ในช่วง พ.ศ. 2561 - 2565 ภาพรวมอันดับนโยบายของภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องของนโยบายลดลง โดยสะท้อนเทียบเคียงจากความสำเร็จของเป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อยนี้ใช้อันดับนโยบายภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องของนโยบาย โดยใช้เกณฑ์การวัดด้านการส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการและการอำนวยความสะดวกในการเริ่มต้นธุรกิจ ของรายงานสถานภาพระดับความเป็นผู้ประกอบการของประเทศไทยจากโครงการศึกษาสังคมความเป็นผู้ประกอบการระดับโลกเป็นตัวชี้วัด ใน พ.ศ. 2561 - 2563 แต่ใน พ.ศ. 2564 รายงานดังกล่าว ไม่ได้จัดเก็บข้อมูลและจัดอันดับของประเทศไทย ทำให้มีการปรับเปลี่ยนมาใช้อันดับความสามารถในการแข่งขันที่จัดโดยองค์ระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการ ด้านประสิทธิภาพภาครัฐ เมื่อพิจารณาจากปัจจัยย่อยจำนวนวันที่ต้องใช้ติดต่อกับหน่วยงานราชการเพื่อจัดตั้งธุรกิจและจำนวนกระบวนการในการจัดตั้งธุรกิจ ใน พ.ศ. 2564 ปรับตัวดีขึ้นมาอยู่ในอันดับที่ 24 ใน พ.ศ. 2565 สำหรับจำนวนกระบวนการในการเริ่มต้นธุรกิจ ใน พ.ศ. 2564 ปรับตัวขึ้น 1 อันดับ มาอยู่อันดับที่ 24 ใน พ.ศ. 2565 สะท้อนทิศทางการเคลื่อนไหวที่ค่อนข้างทรงตัวของทั้งสองปัจจัย ในช่วง พ.ศ. 2565 ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับ**ต่ำกว่าค่าเป้าหมายระดับชั้นวิกฤต**

แผนแม่บทย่อย

การสร้างคามเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

การขยายตัวของวิสาหกิจเริ่มต้นในประเทศไทยเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2565

อัตราการขยายตัวจำนวนการก่อตั้งวิสาหกิจเริ่มต้น ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 10

ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ถือเป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการสร้างงานและกระจายรายได้สู่คนจำนวนมาก การส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวในการจัดตั้งวิสาหกิจเริ่มต้นที่มีความเข้มแข็งจึงเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมีปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนการบรรลุเป้าหมาย

อาทิ การพัฒนาผู้ประกอบการให้มีจิตวิญญาณและทักษะการดำเนินธุรกิจ รวมถึงมีเครือข่ายธุรกิจ การยกระดับสินค้าและบริการให้ตอบโจทย์ตลาด และมีนวัตกรรมกระตุ้นให้ผู้ประกอบการเข้าถึงสินเชื่อและแหล่งเงินทุนทางเลือก รวมทั้งการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวย ทั้งข้อมูลที่จำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจ กฎระเบียบสนับสนุน รวมถึงนโยบายและการให้สิทธิประโยชน์ของภาครัฐ

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

สะท้อนเทียบเคียงได้จากอัตราการขยายตัวของจำนวนผู้ประกอบการนิติบุคคลที่เป็นผู้ประกอบการใหม่ที่มีอายุของธุรกิจ 0-3 ปี (ตามนิยามของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม) ในห่วง 5 ปีแรก มีสถานะการพัฒนาที่ต่ำกว่าค่าเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง โดยอัตราการขยายตัวของจำนวน

ผู้ประกอบการฯ เฉลี่ยต่อปีมีอัตราทรงตัวนับตั้งแต่ พ.ศ. 2562 และล่าสุดใน พ.ศ. 2564 อัตราการขยายตัวเฉลี่ยมีทิศทางชะลอตัวร้อยละ 2.1 ส่งผลให้ยังไม่สามารถบรรลุค่าเป้าหมายในห่วง 5 ปีแรก ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดให้ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 10 ต่อปี

จำนวนผู้ประกอบการนิติบุคคลที่มีอายุของธุรกิจ 0-3 ปี
และอัตราการขยายตัวเฉลี่ย พ.ศ. 2561 - 2564

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

การดำเนินงานที่ผ่านมา

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการขับเคลื่อนผ่านโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 โดยให้ความสำคัญกับส่งเสริมการเริ่มต้นธุรกิจที่มีความเข้มแข็งและยั่งยืน อาทิ โครงการเพื่อเสริมสร้างศักยภาพความเป็นผู้ประกอบการและพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเริ่มต้น

ธุรกิจ โดยมุ่งเน้นบ่มเพาะผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีจิตวิญญาณผู้ประกอบการและทักษะในการดำเนินธุรกิจ ปรับปรุงกฎระเบียบที่ไม่จำเป็น ขยายโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและโอกาสทางธุรกิจ รวมถึงเชื่อมโยงเครือข่ายทางธุรกิจระหว่างกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มกิจการที่ไทยมีศักยภาพในตลาดโลก อาทิ การเกษตร การท่องเที่ยว

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย

ความท้าทายจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่มีความต่อเนื่องยาวนานได้ฉุดรั้งการเติบโตทางเศรษฐกิจของไทย ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเข้าสู่การทำธุรกิจของวิสาหกิจเริ่มต้นโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีความเปราะบางได้รับผลกระทบสูง ภายหลังการฟื้นฟูเศรษฐกิจจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 เศรษฐกิจของประเทศและโลกมีการชะลอตัว จำเป็นต้องมีการเร่งตัวของอัตราเงินเฟ้อและต้นทุนในการดำเนินธุรกิจที่จะมีการแข่งขันรุนแรง เพื่รองรับบริบท การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีความรวดเร็ว ล้วนเป็นความท้าทายสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อผลการบรรลุเป้าหมายของการขยายตัวของวิสาหกิจเริ่มต้นในประเทศไทยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

เพื่อส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวของการวิสาหกิจเริ่มต้น ภาครัฐจำเป็นต้องเร่งพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นผู้ประกอบการและทักษะที่จำเป็นเพื่อให้มีความพร้อมในการปรับโมเดลธุรกิจได้เท่าทันและสามารถแสวงหาโอกาสจากความท้าทายใหม่ที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต พัฒนาองค์ความรู้และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจอย่างทั่วถึงผ่านทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์ และผลิตภัณฑ์การบริการ และนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ที่ตลาด รวมถึงส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบโดยสนับสนุนให้เข้าร่วมมาตรการ/โครงการ และระบบสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของภาครัฐ รวมถึงเร่งรัดการเชื่อมโยงระบบการอนุมัติอนุญาตของภาครัฐให้เป็นแบบครบวงจรสิ้นสุด ณ จุดเดียว

สถานการณ์ พ.ศ. 2565 เทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570

แผนแม่บทประเด็น (08) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) มีการปรับเปลี่ยนเป้าหมายจาก เดิม การขยายตัวของวิสาหกิจเริ่มต้นในประเทศไทยเพิ่มขึ้น เป็น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรายใหม่ในประเทศไทยเพิ่มขึ้น มีการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย จาก เดิม อัตราการขยายตัวจำนวนการก่อตั้งวิสาหกิจเริ่มต้นขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 10 เป็น อัตราการขยายตัวจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรายใหม่ที่กำหนดให้มีค่าเป้าหมาย เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ภายใน พ.ศ. 2570 จากข้อมูลในขณะปี พ.ศ. 2564

พบว่าประเทศไทยมีอัตราการขยายตัวของจำนวนการก่อตั้งวิสาหกิจเริ่มต้นเฉลี่ย (ระหว่างพ.ศ. 2561-2564) ชะลอตัวอยู่ที่ร้อยละ 2.1 ส่งผลให้สถานะบรรลุเป้าหมายในห้วง 5 ปีถัดไป อยู่ในระดับ**ต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นวิกฤติ** ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องเร่งการพัฒนาผู้ประกอบการและทักษะที่จำเป็นเพื่อให้มีความพร้อมต่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรายใหม่ในประเทศไทยเพิ่มขึ้น โดยให้มีการพัฒนาองค์ความรู้และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจผ่านทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในห้วงเวลาต่อไปได้

แผนแม่บทย่อย

การสร้างคามเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

ความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัลดีขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2565

อันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีขององค์กร
ระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการ อยู่ใน 36 อันดับแรก

การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่มีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน รูปแบบการดำเนินธุรกิจ จึงเป็นทั้งโอกาสของผู้ประกอบการที่จะต้องมีความพร้อมในการปรับตัวให้เท่าทันสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นโดยผู้ประกอบการจะต้องมีความตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีในการดำเนินธุรกิจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการลดต้นทุน และสร้างรายได้จากการเข้าถึงตลาดออนไลน์ซึ่งเป็นช่องทางการตลาดรูปแบบใหม่ที่เติบโตอย่างรวดเร็วสอดคล้องกับพฤติกรรมของ

ผู้บริโภคแสวงหาความรู้และพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีลงทุนและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมตามประเภทและขนาดของธุรกิจ รวมถึงการรวบรวมและควรใช้ประโยชน์ข้อมูลในการวิเคราะห์ตลาดและโอกาสทางธุรกิจ ขณะเดียวกันภาครัฐต้องทำหน้าที่อำนวยความสะดวกโดยปรับปรุงกฎระเบียบให้ทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วและมีพลวัตสูง รวมถึงจัดทำมาตรการสนับสนุนผู้ประกอบการให้สามารถเข้าถึง และใช้เทคโนโลยีด้วยต้นทุนต่ำเพื่อเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันในการประกอบธุรกิจ

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

พิจารณาจากผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัลของประเทศไทยขององค์กรระหว่างประเทศ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการ ในห้วง 5 ปีแรกของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2565) มีสถานะการพัฒนาที่ต่ำกว่าค่าเป้าหมายระดับเสียงอย่างต่อเนื่อง นับว่ายังอยู่ในลำดับต่ำ โดยประเทศไทยได้รับการจัดอันดับจากองค์กรระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการให้อยู่ในอันดับที่ 39 ใน พ.ศ. 2561 ก่อนจะลดลง 1 ลำดับอยู่ในอันดับที่ 40 ใน พ.ศ. 2562 จากนั้นปรับตัวดีขึ้นปีละ 1 ลำดับ มาอยู่อันดับที่ 39 และอันดับที่ 38 ใน พ.ศ. 2563 และ 2564 ตามลำดับ โดยล่าสุดใน พ.ศ. 2565 ได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในอันดับที่ 40 ซึ่งเป็นผลจากอันดับขององค์ประกอบย่อย ได้แก่ ความรู้และความพร้อมในอนาคตที่อยู่ในลำดับต่ำ จัดอยู่ในอันดับที่ 42 - 45 และอันดับที่ 44 - 50 ตามลำดับ ในระหว่าง พ.ศ. 2561 - 2565 แม้อันดับด้านเทคโนโลยีจะอยู่ในเกณฑ์ดีระหว่างอันดับที่ 20-28 สำหรับ พ.ศ. 2565 องค์กรระหว่าง

ประเทศเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัลของประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 40 (จากจำนวน 63 ประเทศ) ลดลงจากอันดับที่ 38 ใน พ.ศ. 2564 โดยอันดับย่อย ด้านความรู้ ลดลง 3 ลำดับมาอยู่อันดับที่ 45 และด้านความพร้อมในอนาคต ลดลง 5 ลำดับอยู่ในอันดับที่ 49 แม้อันดับด้านเทคโนโลยี จะปรับตัวดีขึ้น 2 ลำดับอยู่อันดับที่ 20 หากเปรียบเทียบกับหลายประเทศในภูมิภาคเอเชีย ได้แก่ สิงคโปร์ ฮองกง มาเลเซีย ซึ่งได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในอันดับที่ 4 อันดับที่ 9 และอันดับที่ 31 ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่าความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยียังมีจุดอ่อนที่สำคัญส่งผลให้ประเทศไทยยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อยู่ใน 36 อันดับแรกใน พ.ศ. 2565 และเป็นประเด็นท้าทายที่จะต้องเร่งสร้างความตระหนักให้ผู้ประกอบการเรียนรู้ ลงทุน และใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มผลิตภาพของธุรกิจอย่างทั่วถึงโดยเฉพาะในกลุ่มผู้ประกอบการขนาดย่อมและผู้ประกอบการรายย่อย

การดำเนินงานที่ผ่านมา

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการขับเคลื่อนผ่านโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีในการดำเนินธุรกิจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการลดต้นทุน และสร้างรายได้ รวมทั้งพัฒนาทักษะและสนับสนุนให้มีการลงทุนและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมตามประเภทและขนาดของธุรกิจ อาทิ โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจไทยด้วยดิจิทัล (Digital for SME) เพื่อพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการสมัยใหม่ และมุ่งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีความเข้มแข็ง เรียนรู้และพัฒนาทักษะในการบริหารธุรกิจแนวใหม่และการวางแผนธุรกิจ ควบคู่กับการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้ประกอบการ เพื่อให้เป็นกลไกใน

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ นอกจากนี้ ภาครัฐยังได้ดำเนินโครงการอื่น ๆ อาทิ โครงการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ผู้ประกอบการอัจฉริยะรุ่นใหม่ และผู้ว่างงานจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งปัจจุบันกลุ่มผู้ประกอบการยุคใหม่ที่เป็นเจ้าของธุรกิจหรือเป็นทายาทของเจ้าของธุรกิจ โดยกลุ่มผู้ประกอบการเหล่านี้จะเป็นแรงผลักดันที่สำคัญที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาและผสมผสานการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลเพื่อการค้าและดำเนินธุรกิจ และเป็นกลุ่มที่ต้องการพัฒนาทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลเพิ่มเติม เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินธุรกิจ ทั้งข้อมูลจริงและสมมุติฐาน แล้วนำข้อมูลที่ได้เข้าสู่ระบบหรือกระบวนการแก้ไขปัญหาเชิงธุรกิจได้ในอนาคต ตลอดจนส่งเสริมการใช้ระบบประกันความเสี่ยงภัยของสินค้าและบริการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและลดความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลการบรรลุเป้าหมาย

การดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัลดีขึ้น ได้รับการจัดอันดับให้อยู่ใน 36 อันดับแรกได้ภายในห้วงถัดไปของยุทธศาสตร์ชาติ ยังคงมีความท้าทายเนื่องจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ส่วนใหญ่ขาดความพร้อมในการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีโดยเห็นว่าเป็นภาระต้นทุนของธุรกิจ การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ให้สามารถเข้าถึงและใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีของภาครัฐยังไม่ทั่วถึงและขาดความต่อเนื่องความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และมหาวิทยาลัย ในการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับธุรกิจกระจุกตัวอยู่เฉพาะในบางพื้นที่ หน่วยงานขาดข้อมูลความต้องการของผู้ประกอบการที่จะนำไปสู่การออกแบบและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับธุรกิจ อย่างไรก็ตามเพื่อให้การดำเนินการเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ควรมุ่งเน้นการให้ความสำคัญเพื่อช่วยเหลือให้ผู้ประกอบการเข้าถึงและใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับประเภทและขนาดของธุรกิจและมีราคาถูก

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการขยายผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ การสร้างทัศนคติและความตระหนักให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดย่อมและผู้ประกอบการรายย่อยเห็นถึงความสำคัญของการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ รวมทั้งเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีในการประกอบธุรกิจให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างทั่วถึง อาทิ การเสริมสร้างทักษะที่สำคัญ โดยเฉพาะทักษะด้านดิจิทัล การตลาดและการค้าออนไลน์ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อวางแผนธุรกิจ และตลาดการร่วมจ่ายบางส่วนหรือให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำสำหรับการลงทุนด้านเทคโนโลยีและดิจิทัลเพื่อลดภาระต้นทุนตลอดจนการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันวิจัย/มหาวิทยาลัยในการพัฒนาเครื่องมือและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับประเภท ขนาด และศักยภาพของธุรกิจ

สถานการณ์ พ.ศ. 2565 เทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570

แผนแม่บทประเด็น (08) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ยังคงเป้าหมายความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัลดีขึ้น มีการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายจาก เดิม **อันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีของประเทศไทย อยู่ใน 36 อันดับแรก เป็น ความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัล (อันดับ ภายใน พ.ศ. 2570/2575/2580) ที่กำหนดให้มีค่าเป้าหมาย ไม่เกินอันดับที่ 30 ภายใน พ.ศ. 2570** จากข้อมูล พบว่า อันดับความสามารถใน

การแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัลของประเทศไทย ใน พ.ศ. 2565 ซึ่งอยู่อันดับที่ 40 กับค่าเป้าหมายในปี 2570 ที่กำหนดให้ไม่เกินอันดับที่ 30 ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายในหัวขั้ว 5 ปี ถัดไป อยู่ในระดับ**ต่ำกว่าเป้าหมายขั้นวิกฤต** ทั้งนี้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง จำเป็นต้องการสร้างทัศนคติและความตระหนักให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีในการประกอบธุรกิจให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างทั่วถึง เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหัวขั้วเวลาต่อไปได้

แผนแม่บทย่อย

การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

สินเชื่อธุรกิจรายใหม่ที่ไม่ใช่รายใหญ่เฉลี่ยต่อปีเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2565

อัตราการขยายตัวสินเชื่อธุรกิจรายใหม่ที่ไม่ใช่รายใหญ่ ขยายตัวร้อยละ 10

การเข้าถึงแหล่งเงินทุนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเสริมสภาพคล่องและขยายการลงทุนเพื่อยกระดับธุรกิจ โดยที่ผ่านมามาตราฐานได้จัดทำมาตรการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ เพื่อสนับสนุนให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าถึงแหล่งเงินทุนผ่านธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ แต่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวนมากและผู้ประกอบการรายย่อยยังไม่สามารถเข้าถึงมาตรการได้อย่างทั่วถึง ส่งผลให้ผู้ประกอบการบางส่วนต้องพึ่งพาเงินทุนนอกระบบที่มีอัตราดอกเบี้ยสูงทำให้เป็นภาระต้นทุนของธุรกิจ จึงจำเป็นต้องส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบได้มากขึ้น โดยมีปัจจัยสำคัญที่จะสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว อาทิ การเสริมสร้างให้ผู้ประกอบการมีความรู้และ

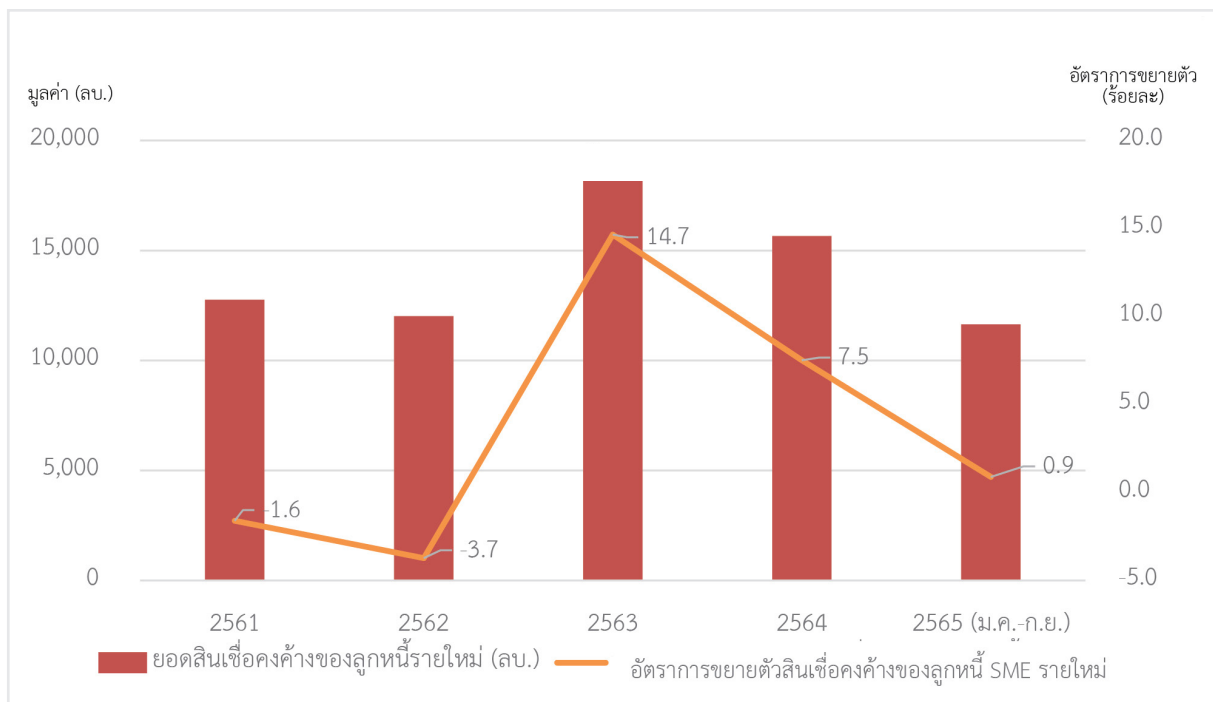
ทักษะด้านการเงินและกระบวนการพิจารณาสินเชื่อ การพัฒนาเครื่องมือทางการเงินเพื่อให้ผู้ประกอบการเข้าถึงสินเชื่อได้ง่ายขึ้น ด้วยการออกแบบผลิตภัณฑ์ทางการเงินใหม่ที่มีความหลากหลาย การค้าประกันสินเชื่อธุรกิจ การพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อสนับสนุนสินเชื่อแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมถึงระบบการประเมินความน่าเชื่อถือทางการเงินและระบบประเมินมูลค่าสินทรัพย์ ตลอดจนการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสินเชื่อธุรกิจรายใหม่ โดยการกำกับดูแลการออกผลิตภัณฑ์ทางการเงินใหม่ ๆ การบังคับใช้กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ การให้บริการที่ปรึกษาทางการเงิน รวมทั้งพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

พิจารณาจากอัตราการขยายตัวสินเชื่อกิจการรายใหม่ที่ไม่ใช่รายใหญ่ ซึ่งมีข้อมูลยอดสินเชื่อคงค้างของลูกหนี้ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรายใหม่ ในช่วง 5 ปีแรก มีสถานะการพัฒนาที่ต่ำกว่าค่าเป้าหมายอย่างต่อเนื่องของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2565) โดยอัตราการขยายตัวสินเชื่อกิจการรายใหม่ที่ไม่ใช่รายใหญ่ พบว่า ข้อมูลยอดสินเชื่อคงค้างของลูกหนี้ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรายใหม่ที่มีประวัติการกู้ยืมกับสถาบันการเงินธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจของธนาคารแห่งประเทศไทย มียอดสินเชื่อคงค้างของลูกหนี้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในช่วง 9 เดือนแรกของ พ.ศ. 2565 (มกราคม - กันยายน 2565) มีมูลค่ารวม จำนวน 11,648 ล้านบาท ลดลงจาก พ.ศ. 2564 ร้อยละ 25.6 ทำให้อัตราการขยายตัวเฉลี่ยของยอดสินเชื่อคงค้างของลูกหนี้ ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรายใหม่ ระหว่าง พ.ศ. 2561 - 2565 (9 เดือนแรก) อยู่ที่ร้อยละ 0.9 ต่อปี ซึ่งต่ำกว่าร้อยละ 7.5 ต่อปี ในระหว่าง พ.ศ. 2561 - 2564 ทั้งนี้ การขยายตัวเฉลี่ยของยอดสินเชื่อคงค้างของลูกหนี้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรายใหม่ ระหว่าง พ.ศ. 2561 - 2565 (9 เดือนแรก) ในอัตราร้อยละ 0.9 ต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่อัตราเฉลี่ยร้อยละ 10 ต่อปี ส่งผลให้ยังไม่สามารถบรรลุค่าเป้าหมายในช่วง 5 ปีแรก ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนด แม้จำนวนลูกหนี้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรายใหม่ ระหว่าง พ.ศ. 2561 - 2565 (9 เดือนแรก) จะเติบโตเฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 27.2

อัตราการขยายตัวยอดสินเชื่อคงค้างของลูกหนี้วิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อมรายใหม่ เฉลี่ยต่อปี พ.ศ. 2561-2565

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (ข้อมูล ณ วันที่ 23 พฤศจิกายน 2565)

การดำเนินงานที่ผ่านมา

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการขับเคลื่อนผ่านโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 โดยภาครัฐได้ออกมาตรการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น เพื่อเสริมสร้างความรู้ทางบัญชีและการเงินการสนับสนุนสินเชื่อ ดอกเบี้ยต่ำ อาทิ สินเชื่อเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการที่ต้องการซื้อหรือปรับปรุงเครื่องจักรและอุปกรณ์ก่อสร้างอาคารโรงงาน หรือมีการลงทุนใหม่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ปรับตัวหลังจากได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 และเพื่อรองรับและสินเชื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เชื่อมไทย เชื่อมโลก ด้วยการดำเนินการลงทุนระหว่างประเทศ ของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า สินเชื่อฟื้นฟูท่องเที่ยวไทยและสินเชื่อสู้ภัยโควิด-19 ของธนาคารออมสิน สนับสนุนการค้าประกันสินเชื่อใหม่ให้แก่ลูกหนี้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อาทิ **โครงการค้ำประกันสินเชื่อ และสินเชื่อค้ำตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ระยะที่ 10 และโครงการค้ำประกันสินเชื่อเพื่อผู้ประกอบการรายย่อย ระยะที่ 5** ของบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม ตลอดจนออกมาตรการปรับโครงสร้างหนี้ระยะยาวที่เหมาะสมกับศักยภาพ สภาพปัญหาและความสามารถในการชำระหนี้ โดยธนาคารแห่งประเทศไทยได้ผ่อนคลายนโยบายการลดชั้นและการกันสำรองให้กับสถาบันการเงินเพื่อให้การช่วยเหลือลูกหนี้ได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาระบบนิเวศทางการเงินเพื่อเพิ่มโอกาสให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าถึงแหล่งทุน อาทิ โครงการจัดอันดับความ

น่าเชื่อถือของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อประเมินและอำนวยความสะดวกในการจัดหาเงินทุนสำหรับวิสาหกิจรายย่อย โครงการยกระดับศักยภาพการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ของธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนาระบบนิเวศสำหรับการให้บริการสินเชื่อดิจิทัลสนับสนุนให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการสามารถใช้ใบแจ้งหนี้ดิจิทัลและรายรับที่เกิดจากใบแจ้งหนี้เป็นหลักประกันสินเชื่อ และโครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย ด้วยหลักประกันทางธุรกิจตามพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. 2558 ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น สำหรับการช่วยเหลือด้านการเงินเพื่อลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ระหว่าง พ.ศ. 2563 - 2564 ภาครัฐได้ออกมาตรการสนับสนุนสินเชื่อ ดอกเบี้ยต่ำเพื่อเพิ่มสภาพคล่องทางการเงินให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่สำคัญ อาทิ พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 วงเงินสินเชื่อรวม จำนวน 500,000 ล้านบาท กำหนดระยะเวลาการให้กู้ยืม 2 ปี โดยธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการจัดสรรเงินทุนดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 0.01 ต่อปีให้แก่ธนาคารพาณิชย์เพื่อให้นำไปให้สินเชื่อแก่ธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยปีรับคำขอเมื่อเดือนเมษายน 2564 มีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้รับสินเชื่อ จำนวน 77,787 ราย วงเงินรวม จำนวน 138,200 ล้านบาท และ โครงการสินเชื่อเพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชน ระยะที่ 4 วงเงินจำนวน 9,500 ล้านบาท ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลการบรรลุเป้าหมาย

การดำเนินการเพื่อสนับสนุนให้สินเชื่อธุรกิจรายใหม่ที่ไม่ใช่รายใหญ่ขยายตัวเฉลี่ยต่อปีเพิ่มขึ้น ยังคงมีความท้าทายจากสถานการณ์ความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจของไทยและต่างประเทศซึ่งจะส่งผลให้สถาบันการเงินมีความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อมากขึ้น ประกอบกับการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของภาครัฐ ตลอดจนสถาบันการเงินทยอยปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยกู้ยืมอันเป็นการเพิ่มต้นทุนทางธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จึงควรมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับประเด็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดย่อมและรายย่อย เพื่อให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบได้อย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมุ่งเน้นการสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รายใหม่โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดย่อมและผู้ประกอบการรายย่อย ให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำ โดยเสริมสร้างความรู้ทางการเงินและสร้างความตระหนักให้ผู้ประกอบการเห็นถึงความสำคัญของการทำบัญชีธุรกิจ ตลอดจนพัฒนากลไกและเครื่องมือที่ช่วยลดข้อจำกัดและสนับสนุนให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เข้าถึงแหล่งเงินได้ง่ายขึ้น อาทิ เร่งพัฒนาระบบการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สนับสนุนให้ภาคเอกชนที่มีความเชี่ยวชาญเป็นผู้ให้บริการที่ปรึกษาทางการเงินแก่ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กำหนดบทบาทของสถาบันการเงินเฉพาะกิจให้มีมาตรการสินเชื่อและการค้ำประกันสินเชื่อที่ชัดเจนสำหรับแต่ละประเภทของของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อีกทั้งส่งเสริมให้สถาบันการเงินหรือธนาคารและผู้ให้บริการ

ที่ไม่ใช่สถาบันการเงินใช้ข้อมูลและการใช้งานต่างๆ ของผู้คนบนโลกอินเทอร์เน็ตที่ถูกบันทึกไว้ใน การพิจารณาปล่อยสินเชื่อแก่ผู้ประกอบการโดยไม่จำกัดเพียง การให้บริการทางการเงินรูปแบบเดิม แต่อาจรวมถึง การพัฒนาธนาคารพาณิชย์ที่ไร้สาขาและให้บริการผ่านช่องทางดิจิทัลตลอดกระบวนการของการให้บริการที่ ดำเนินธุรกิจธนาคารพาณิชย์แบบไร้สาขา และการให้บริการผ่านช่องทางดิจิทัลตลอดกระบวนการของการให้ บริการ ซึ่งจะช่วยปิดช่องว่างด้านการเข้าถึงสินเชื่อของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมและรายย่อยได้ โดยผ่านการใช้ประโยชน์จากข้อมูลดิจิทัล ขณะเดียวกันจำเป็นต้องเร่งบังคับใช้กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจโดยเร่ง พัฒนาระบบประเมินมูลค่าทรัพย์สิน สร้างเครือข่ายผู้รับหลักประกัน รวมถึงส่งเสริมผู้ประกอบการ สถาบันการเงิน และผู้รับหลักประกันให้มีความรู้เกี่ยวกับการเข้าถึงแหล่งเงินทุนด้วยกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ

สถานการณ์ พ.ศ. 2565 เทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570

แผนแม่บทประเด็น (08) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) มีการปรับเปลี่ยนเป้าหมายจาก เดิม **สินเชื่อธุรกิจรายใหม่ที่ไม่ใช่รายใหญ่เฉลี่ยต่อปีเพิ่มขึ้น** เป็น **สินเชื่อธุรกิจรายใหม่ที่ไม่ใช่รายใหญ่เพิ่มขึ้น** มีการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดเดิมและค่าเป้าหมาย จาก เดิม **อัตราการขยายตัวสินเชื่อธุรกิจรายใหม่ที่ไม่ใช่รายใหญ่ขยายตัวร้อยละ 10** เป็น **อัตราการขยายตัวสินเชื่อธุรกิจรายใหม่ที่ไม่ใช่รายใหญ่** ที่กำหนดให้มีค่าเป้าหมาย **เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 10** ภายใน พ.ศ. 2570 จากข้อมูล ณ พ.ศ. 2565 เมื่อเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของยอดสินเชื่อคงค้างของลูกค้าวิสาหกิจขนาดกลาง

และขนาดย่อมรายใหม่ ระหว่าง พ.ศ. 2561 - 2565 (9 เดือนแรก) เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 0.9 ต่อปี กับค่าเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ใน พ.ศ. 2570 ที่กำหนดไว้เฉลี่ยร้อยละ 10 ในช่วง พ.ศ. 2566 - 2570 พบว่า อาจไม่สามารถบรรลุค่าเป้าหมายดังกล่าวได้ ส่งผลให้สถานะบรรลุเป้าหมายในห้วง 5 ปีถัดไป อยู่ในระดับ**ต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นวิกฤติ** ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมุ่งเน้นการสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรายใหม่ และเครื่องมือที่ช่วยลดข้อจำกัดการเข้าถึงสินเชื่อของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในห้วงเวลาต่อไปได้

แผนแม่บทย่อย

การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

มูลค่าการระดมทุนผ่านตลาดทุนของกิจการที่เริ่มตั้งต้นและ
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2565

อัตราการมูลค่าการระดมทุนผ่านตลาดทุนของกิจการที่เริ่มตั้งต้นและวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อม ขยายตัวร้อยละ 10

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและ
ขนาดย่อมที่เริ่มตั้งต้น เป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนา
เศรษฐกิจของประเทศ แต่ผู้ประกอบการเหล่านี้โดย
เฉพาะกลุ่มที่มีศักยภาพในการเติบโตและสามารถ
สร้างมูลค่าเพิ่มสูง ยังคงเผชิญปัญหาการขาดแคลน
เงินทุนสำหรับการพัฒนาและขยายธุรกิจ ด้วยเหตุนี้
ภาครัฐจึงได้พัฒนากลไกตลาดทุนเพื่อให้เป็นทางเลือก
สำหรับการระดมทุนจากนักลงทุนในรูปแบบที่หลากหลาย

อาทิ การระดมทุนผ่านผู้ให้บริการระบบคราวด์ฟันดิง
การระดมทุนจากบุคคลหรือผู้ลงทุนในวงจำกัด
สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เริ่มตั้งต้น
ที่มีขนาดเล็กและการเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ในวงกว้าง
เพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
ซึ่งอาจต่อยอดไปเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาด
หลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ได้ในอนาคต

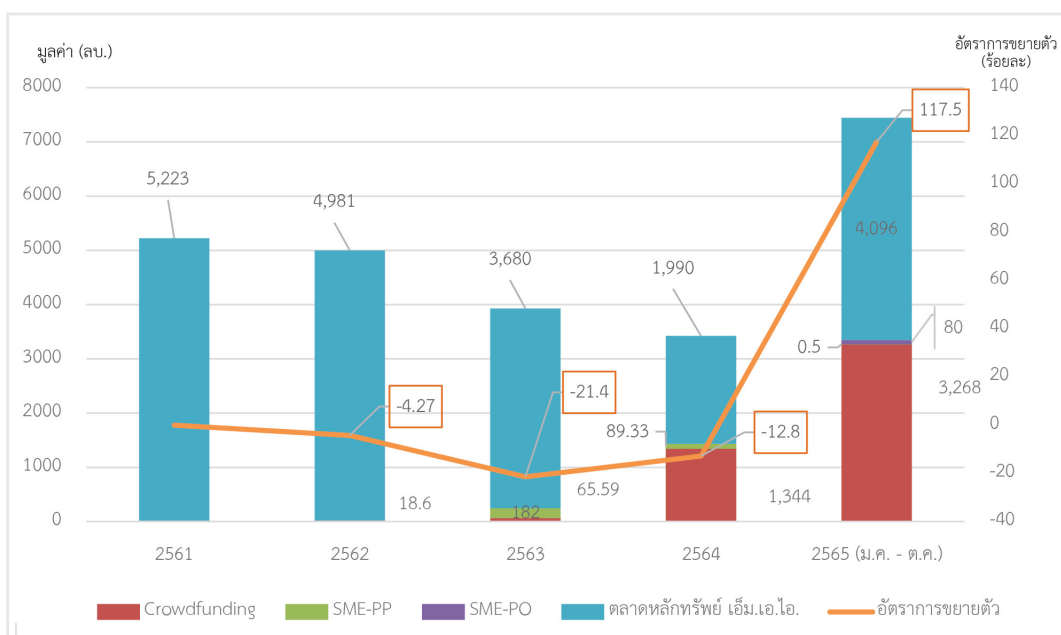

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

พิจารณาจากอัตรามูลค่าการระดมทุนผ่านตลาดทุนของกิจการที่เริ่มตั้งต้นและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยในช่วง 10 เดือนแรกของ พ.ศ. 2565 (มกราคม - ตุลาคม 2565) มีบริษัทที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เริ่มตั้งต้นได้จดทะเบียนระดมทุนผ่านตลาดทุนรวม 262 ราย มูลค่าการระดมทุนรวม จำนวน 7,444.87 ล้านบาท ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 117.5 สะท้อนได้จากช่วงเวลาเดียวกันของ พ.ศ. 2564 ซึ่งสูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดให้มีการขยายตัวร้อยละ 10 ต่อปี โดยจำแนกตามรูปแบบของการระดมทุนได้ดังนี้ การระดมทุนจากนักลงทุนในรูปแบบการระดมทุนผ่านผู้ให้บริการระบบคราวด์ฟันดิง จำนวน 3,267.94 ล้านบาท การระดมทุนจากบุคคลหรือผู้ลงทุนในวงจำกัด จำนวน 0.5 ล้านบาท การเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ในวงกว้าง จำนวน 80 ล้านบาท ซึ่งนำหุ้นเข้าจดทะเบียนซื้อขายในตลาดรองแล้ว มีมูลค่าการซื้อขายในตลาดกว่า จำนวน 480 ล้านบาท และตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอจำนวน 4,096.43 ล้านบาท

เนื่องจากผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตลาดทุนและรูปแบบของการระดมทุนมากขึ้น สะท้อนถึงศักยภาพของตลาดทุนไทยในการระดมทุนให้กับผู้ประกอบการ ประกอบกับความรุนแรงของการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 เริ่มคลี่คลายลง เมื่อเปรียบเทียบการขยายตัวของมูลค่าการระดมทุนผ่านตลาดทุนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เริ่มตั้งต้น ระหว่าง พ.ศ. 2562 - 2565 (มกราคม - ตุลาคม 2565) พบว่า สามารถบรรลุค่าเป้าหมายในห้วง 5 ปีแรก ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้เฉพาะ ในปี 2565 สำหรับปี 2562 - 2564 มูลค่าการระดมทุนผ่านตลาดทุนลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่ส่งผลให้นักลงทุนและผู้ประกอบการขาดความเชื่อมั่นและชะลอการตัดสินใจลงทุนในช่วงเวลาดังกล่าว โดยในปี 2562 ลดลงร้อยละ 4.27 พ.ศ. 2563 ลดลงร้อยละ 21.4 และ พ.ศ. 2564 ลดลงต่อเนื่องร้อยละ 12.8 ตามลำดับ

มูลค่าการระดมทุนผ่านตลาดทุนของกิจการที่เริ่มตั้งต้นและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมผ่านตลาดทุน และอัตราการขยายตัว พ.ศ. 2561 - 2565

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การดำเนินงานที่ผ่านมา

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีมาตรการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เริ่มต้นให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนผ่านตลาดทุนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ได้ดำเนินการโครงการเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการตามศักยภาพและระดับการเติบโตของธุรกิจ แบ่งเป็น (1) โครงการสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ระดับเริ่มต้น อาทิ การระดมทุนผ่านคราวด์ฟันดิง ทั้งแบบหุ้นและหุ้นกู้ และการระดมทุนจากบุคคลหรือผู้ลงทุนในวงจำกัด และ (2) โครงการสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ขนาดกลางขึ้นไป อาทิ การเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ในวงกว้าง สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เป็นบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งมีทิศทางการประกอบธุรกิจที่มีความชัดเจนและมีความต้องการเงินทุนเพื่อขยายกิจการให้เติบโตแต่ผลการดำเนินงานยังมีความไม่แน่นอน สามารถระดมทุนแบบหุ้นที่ออกใหม่ในวงกว้าง โดย

ไม่ต้องขออนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และผ่อนปรนกฎเกณฑ์บางประการ แต่จะต้องเปิดเผยข้อมูลสำคัญอย่างเพียงพอ เมื่อระดมทุนสำเร็จแล้วสามารถนำหุ้นเข้าจดทะเบียนเพื่อซื้อขายในตลาดรองที่เรียกว่า ตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ และสามารถต่อยอดสู่การเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือเอ็ม เอ ไอ ได้ในอนาคต นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ยังมีโครงการเพื่อสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เริ่มต้น ผ่านการแก้ไขพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ให้รองรับการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล โดยผ่อนคลายกฎเกณฑ์ที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงเครื่องมือการระดมทุน และการจัดตั้งทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุน ให้เป็นทางเลือกในการระดมทุนเพิ่มเติมต่อไป

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เริ่มต้น ส่วนใหญ่ดำเนินธุรกิจในลักษณะที่เป็นกิจการครอบครัว ซึ่งยังคงมีข้อกังวลเกี่ยวกับการสูญเสียการเป็นผู้บริหารกิจการและการเปิดเผยข้อมูลทางธุรกิจ ส่งผลให้การเข้าไประดมทุนในตลาดทุนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีจำนวนน้อย โดยเฉพาะการระดมทุนรูปแบบการระดมทุนจากบุคคลหรือผู้ลงทุนในวงจำกัด และระดมทุนแบบหุ้นที่ออกใหม่ในวงกว้าง ซึ่งมีความจำเป็นต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ประกอบการ นอกจากนี้สถานการณ์ความผันผวนทางเศรษฐกิจของประเทศและเศรษฐกิจโลกที่ยังมีความไม่แน่นอน ส่งผลให้ผู้ประกอบการบางส่วนชะลอการลงทุนในระยะยาว

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรผ่อนปรนมาตรการ การกำกับดูแลให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เริ่มตั้งต้น สามารถเข้าถึงแหล่งทุนผ่านตลาดทุนได้มากขึ้น อาทิ การผ่อนปรนหลักเกณฑ์การอนุญาต การระดมทุนแบบระดมทุนแบบหุ้นที่ออกใหม่ในวงกว้าง โดยกำหนดให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมระดม ทุนผ่านการระดมทุนจากบุคคลหรือผู้ลงทุนในวงจำกัดเพิ่มขึ้น ตลอดจนเพิ่มช่องทางการให้ความรู้เกี่ยวกับการ ระดมทุนผ่านตลาดทุนให้แก่ผู้ประกอบการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการลงทุนรูปแบบใหม่ในอนาคต

สถานการณ์ปี 2565 เทียบกับค่าเป้าหมายปี 2570

แผนแม่บทประเด็น (08) ผู้ประกอบการ และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ยังคงเป้าหมายมูลค่าการระดม ทุนผ่านตลาดทุนของกิจการที่เริ่มตั้งต้นและวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มขึ้น มีการปรับเปลี่ยน ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย จาก เดิม อัตรามูลค่า การระดมทุนผ่านตลาดทุนของกิจการที่เริ่มตั้งต้น และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ขยายตัว ร้อยละ 10 เป็น มูลค่าการระดมทุนผ่านตลาดทุน ของกิจการที่เริ่มตั้งต้นและวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมเพิ่มขึ้น ที่กำหนดให้มีค่าเป้าหมาย เฉลี่ย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 12 ภายใน พ.ศ. 2570 จากข้อมูล ในช่วง พ.ศ. 2566 - 2570 แม้ว่าผลการดำเนินการ ที่ผ่านมาในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2565 (มกราคม

- ตุลาคม 2565) มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 27.7 ต่อปี เนื่องด้วยสถานการณ์ทางเศรษฐกิจโลกมี ความไม่แน่นอนสูง ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจระดมทุน ของผู้ประกอบการและการตัดสินใจลงทุนของ นักลงทุน มูลค่าการระดมทุนของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมและวิสาหกิจเริ่มต้น ผ่านตลาดทุนอาจ มีความเสี่ยงและมีสถานะบรรลุเป้าหมายในห้วง 5 ปี ถัดไป อยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมาย ในปี 2570 ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการผ่อนปรน หลักเกณฑ์การอนุญาตการระดมทุนแบบระดมทุน แบบหุ้นที่ออกใหม่ในวงกว้าง ให้แก่วิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อมเพิ่มขึ้น สำหรับการลงทุน รูปแบบใหม่ในอนาคต เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ในห้วงเวลาต่อไปได้

แผนแม่บทย่อย

การสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2565

มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
เพิ่มขึ้น 1 เท่าตัว

ปัจจุบันพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของประเทศไทยเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นผลดีต่อการเติบโตด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศสืบเนื่องจากพฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนไปนับตั้งแต่เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่ทำให้รูปแบบการบริโภคและการทำงานในยุคนี้ปรับเข้าสู่พื้นที่ดิจิทัลมากยิ่งขึ้น อาทิ ดิจิทัลโนแมดหรือกลุ่มคนที่ทำงานระยะไกลผ่านระบบคอมพิวเตอร์ทำให้วิถีชีวิตในประจำวันรวมถึงการอุปโภคบริโภคของคนกลุ่มนี้ย้ายไปสู่พื้นที่ออนไลน์เช่นกัน โดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ทำการสำรวจพฤติกรรมของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย พ.ศ. 2565 พบว่าหนึ่งในกิจกรรมที่ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตใช้เวลาามากที่สุด คือ การถ่ายทอดสด

เพื่อซื้อ-ขายสินค้าและบริการ การทำธุรกรรมทางการเงินและการซื้อสินค้าผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ นอกจากนี้ เมื่อสำรวจช่องทางชำระเงินที่ได้รับความนิยมพบว่ากว่าร้อยละ 60 ของกลุ่มตัวอย่างนิยมชำระเงินผ่านเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันธนาคาร จะเห็นได้ว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จดังกล่าวเกิดจากความรู้ ทักษะและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการ ความหลากหลายของระบบแพลตฟอร์มการซื้อขาย พร้อมด้วยระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่น่าเชื่อถือ ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเพิ่มมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ทั้งโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลโลจิสติกส์ และการค้า

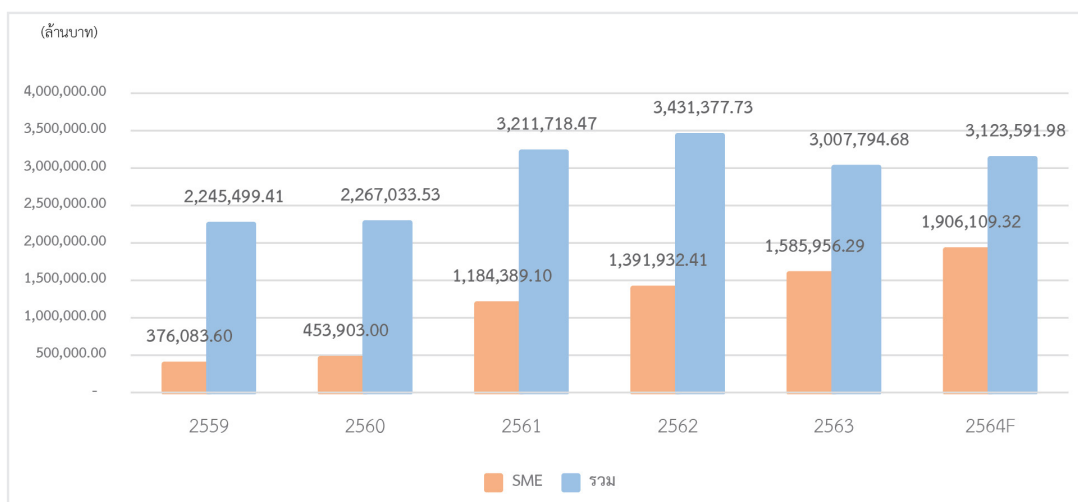

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

พิจารณาจากการเติบโตของมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในห่วง 5 ปีแรก ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2565) มีสถานะการพัฒนาที่บรรลุค่าเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง (ไม่รวมการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ) เพิ่มขึ้น 1 เท่าตัวเปรียบเทียบกับมูลค่าในปีก่อน (ปี 2560) ที่มีมูลค่า จำนวน 453,903 ล้านบาท ทั้งนี้ ผลการสำรวจของโดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ สะท้อนให้เห็นว่า มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเติบโตขึ้นแบบก้าวกระโดดสูงถึง จำนวน 1,184,389 ล้านบาท ใน พ.ศ.2561 หรือเพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึง 1.61 เท่าตัว จึงบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้แล้วนับตั้งแต่ พ.ศ. 2561 หลังจากนั้นก็มีทิศทางเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ในปี 2562 มีมูลค่า จำนวน 1,391,932 ล้านบาท และปี 2563 มีมูลค่า จำนวน 1,585,956 ล้านบาท เพิ่มจากปีก่อน 2.07 เท่าตัว และ 2.09 เท่าตัว ตามลำดับ สำหรับมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ปี 2564 ซึ่งเป็นข้อมูลประมาณการมีมูลค่ารวมจำนวน 1,906,109 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น 3.2 เท่าตัวจาก พ.ศ. 2560 อย่างไรก็ดี โดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ อยู่ระหว่าง

การสำรวจมูลค่าที่เกิดขึ้นจริงสำหรับ พ.ศ. 2564 โดยคาดว่าจะมีมูลค่าสูงกว่าที่ได้ประมาณการดังกล่าวข้างต้น เนื่องจากการเริ่มต้นเปิดประเทศภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ทำให้ภาคการท่องเที่ยวปรับตัวดีขึ้นส่งผลในทิศทางบวกต่อธุรกิจให้บริการด้านการจองที่พักและบริการด้านการท่องเที่ยวแบบออนไลน์ปัจจุบันขนาดเศรษฐกิจบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทยนั้นใหญ่เป็นอันดับ 2 ในภูมิภาคอาเซียน รองจากอินโดนีเซีย โดยมีมูลค่าราว 35 ล้านล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา หรือ จำนวน 1,216.25 ล้านล้านบาท อย่างไรก็ตาม จากรายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย พ.ศ. 2565 ของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ระบุว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยจำนวนมากประสบปัญหาความล่าช้าในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต รวมถึงพื้นที่ให้บริการและความเสถียรของสัญญาณการต่อ ยอดความสำเร็จในห่วง 5 ปีแรก ผ่านการขยายพื้นที่บริการให้ครอบคลุมยิ่งขึ้นจะช่วยให้ผู้ประกอบการและผู้บริโภคเข้าถึงตลาดได้อย่างทั่วถึงซึ่งไม่เพียงแต่จะเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจบนอินเทอร์เน็ต หากยังมีส่วนเสริมสร้างความเท่าเทียมทางดิจิทัลยกระดับการมีส่วนร่วมของคนในสังคมได้ในระยะยาว

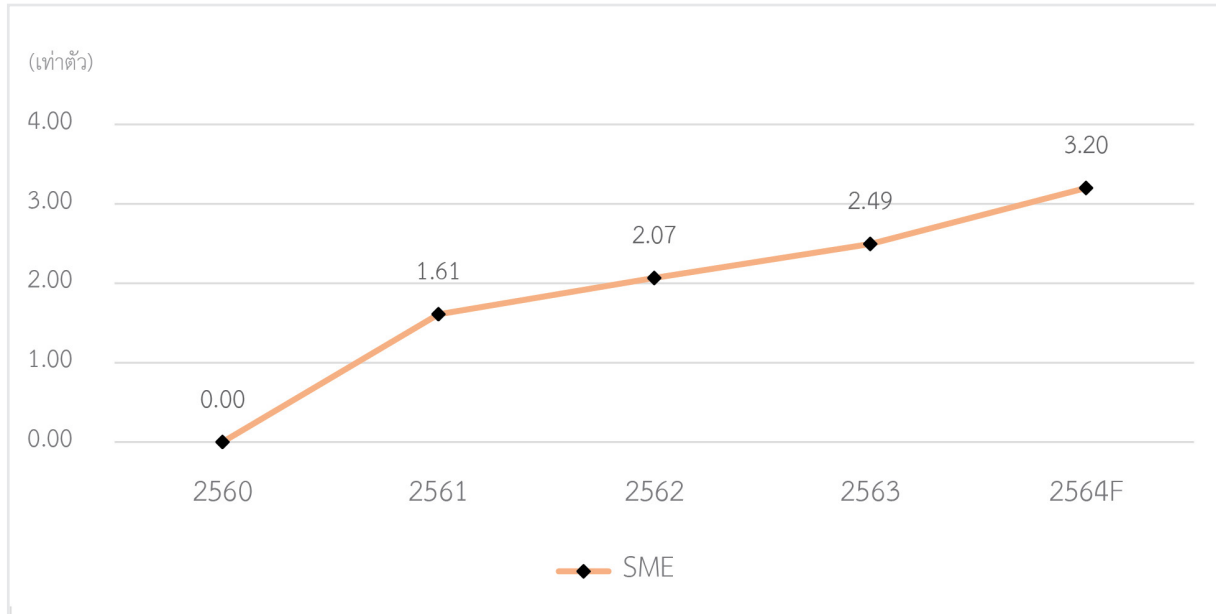
มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ระหว่าง พ.ศ. 2559-2565
(ไม่รวมการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ)

ที่มา: สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

อัตราการเพิ่มขึ้นของมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย
(ไม่รวมการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ) พ.ศ. 2560-2564

ที่มา: สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

การดำเนินงานที่ผ่านมา

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการขับเคลื่อนผ่านโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 โดยการสร้างโอกาสการเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศ และมีความพยายามผลักดันให้ผู้ประกอบการมีทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนาธุรกิจบนแพลตฟอร์มพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มาตลอด อาทิ โครงการปรับตัวสู่วิกฤตด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ชุมชนอัจฉริยะออนไลน์ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มมูลค่าการตลาดออนไลน์ของชุมชนอัจฉริยะออนไลน์เป้าหมายทั่วประเทศ ซึ่งโครงการเหล่านี้เป็นส่วนสนับสนุนให้ผู้ประกอบการสามารถรับมือกับการแข่งขันที่ทวีความรุนแรงขึ้นในยุคปัจจุบันการพัฒนาแพลตฟอร์มแห่งชาติจะช่วยลดภาระต้นทุนค่าใช้จ่าย อาทิ อัตราค่าไรซ์ขึ้นต้นได้ ขณะเดียวกันข้อมูลดิจิทัล

ที่เกิดขึ้นบนแพลตฟอร์มดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ของประเทศ เพื่อให้ภาคเอกชนสามารถนำข้อมูลมาประกอบการวิเคราะห์ด้านการตลาด และภาครัฐสามารถนำไปออกแบบมาตรการ/โครงการที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพนอกจากนี้ ยังมี การดำเนินโครงการต่าง ๆ อาทิ โครงการพาณิชย์ดิจิทัลเพื่อพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสู่สากล โครงการเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการออนไลน์ด้วยการตลาดดิจิทัลที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการทำธุรกิจออนไลน์ รวมถึงทักษะด้านการตลาดออนไลน์ที่จำเป็น ซึ่งมีส่วนสำคัญในการเพิ่มจำนวนผู้ประกอบการรายใหม่บนแพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้น

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจเป้าหมาย

แม้ว่าการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 จะเป็นหนึ่งในปัจจัยเร่งให้เกิดการขยายตัวของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม ยังมีการดำเนินโครงการ อาทิ โครงการประเภทฝึกอบรมและเสริมสร้างทักษะให้แก่ผู้ประกอบการ หรือโครงการที่มีกิจกรรมการจับคู่เจรจาธุรกิจ มักเผชิญอุปสรรคจากการต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรม เป็นผลให้ต้องเลื่อนการดำเนินโครงการออกไป นอกจากนี้ การเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดของมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน พ.ศ. 2561 ทำให้เกิดความท้าทายในห่วงโซ่อุปทานอย่างมาก เนื่องจากอัตราการเพิ่มขึ้นของมูลค่าอาจไม่สูงเท่าก่อนหน้าเมื่อเปรียบเทียบกับฐานที่เพิ่มขึ้นอย่างไม่ปกติในห่วงโซ่อุปทาน ดังนั้น การดำเนินการในระยะถัดไปจึงควรมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเพิ่มมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ อาทิ กฎหมาย กฎระเบียบที่สนับสนุนให้เกิดการค้าที่เป็นธรรม ลดการผูกขาดจากผู้ค้ารายใหญ่ การคุ้มครองผู้ประกอบการและผู้บริโภค ระบบโครงสร้างพื้นฐาน ด้านดิจิทัล โลจิสติกส์ และการค้า ตลอดจนระบบการซื้อขายที่ปลอดภัยจากภัยไซเบอร์ของระบบสารสนเทศ และเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ตลอดจนระบบเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะเสริมสร้างให้ผู้บริโภคเกิดความเชื่อมั่นในการบริโภคสินค้าและบริการผ่านทางออนไลน์ที่ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หากแต่ปัญหาการฉ้อโกงผ่านทางช่องทางดังกล่าวอาจทำให้การเพิ่มขึ้นของมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไม่เติบโตเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

เพื่อให้มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเพิ่มขึ้นได้ 1 เท่าตัว ในห่วง 5 ปีถัดไปได้นั้นควรมีการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาสินค้าและบริการให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น อาทิ การสร้างสรรค์นวัตกรรม การสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีมาเพิ่มมาตรฐานสินค้าและบริการให้ทัดเทียมมาตรฐานระดับสากล รวมถึงการสนับสนุนระบบโลจิสติกส์ที่มีคุณภาพและการกำหนดราคาไม่สูงเกินไปให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อย่างไรก็ตาม โครงการส่วนมาก

ในห่วง 5 ปีที่ผ่านมา ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้และทักษะของผู้ประกอบการ หรือโครงการพัฒนาแพลตฟอร์มซื้อขาย อีกทั้งยังมีความซ้ำซ้อนกันในหลายโครงการ หากแต่ยังขาดประเด็นดังกล่าว ซึ่งจะเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นอย่างมากต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระยะถัดไปทั้งนี้ ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเพิ่มมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ควรเร่งผลักดันด้านกฎหมาย กฎระเบียบที่คุ้มครองผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น เพื่อลดปัญหาที่เกิดจากการซื้อขายออนไลน์

สถานการณ์ พ.ศ. 2565 เทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570

แผนแม่บทประเด็น (08) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) มีการปรับเปลี่ยนเป้าหมายจาก เดิม มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศเพิ่มขึ้น เป็น มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มขึ้น มีการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดจาก เดิม มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มขึ้น 1 เท่าตัว เป็น การขยายตัวของมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพิ่มขึ้น 1 เท่า ต่อปี และค่าเป้าหมายยังคงเดิมที่กำหนดให้มีค่าเป้าหมายเพิ่มขึ้น 1 เท่า ภายใน พ.ศ. 2570 จากข้อมูล ณ ปี 2565 ซึ่งสามารถบรรลุเป้าหมายมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพิ่มขึ้น 1 เท่าตัวได้แล้วนั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่ทำให้พฤติกรรมการใช้ชีวิตของผู้คน

เปลี่ยนไปสู่แพลตฟอร์มดิจิทัลมากขึ้น ซึ่งกลายเป็นวิถีชีวิตใหม่จึงเป็นผลดีต่อสถานะสู่การบรรลุเป้าหมายใน พ.ศ. 2570 อย่างไรก็ดี ผู้ประกอบการยังต้องเผชิญความท้าทายจากการแข่งขันและส่วนแบ่งทางการตลาดของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีความรุนแรงมากขึ้นส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายต่ำกว่าค่าเป้าหมายระดับเสี่ยง ใน พ.ศ. 2570 เนื่องจากผู้ประกอบการขนาดใหญ่ได้เพิ่มการมีส่วนร่วมในตลาดออนไลน์ด้วยเช่นกัน เป็นผลให้ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เสี่ยงเปรียบในการแข่งขันด้านราคา ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำเป็นต้องยกระดับมาตรฐานสินค้าและบริการเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค และสร้างจุดเด่นให้แก่ธุรกิจ เช่น การถ่ายทอดสดเพื่อซื้อ-ขายสินค้าและบริการ ที่ทำให้ผู้บริโภคเข้าถึงผู้ประกอบการได้สะดวกขึ้นผ่านการโต้ตอบแบบเรียลไทม์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

50% SALE

Special offer for online customers.

แผนแม่บทย่อย

การสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

ความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทยดีขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2565

อันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศของไทย
อยู่ในอันดับที่ 1 ใน 5

สถานการณ์การแข่งขันทางการค้าที่เข้มข้น และรุนแรงมากขึ้นในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 แม้จะต้องเผชิญสถานการณ์ความผันผวนทางเศรษฐกิจภายในประเทศและเศรษฐกิจโลก การแข่งขันเพื่อช่วงชิงการลงทุนจากต่างประเทศ ส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ รวมถึงไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศเพื่อยกระดับการพัฒนาประเทศให้เติบโตได้อย่างยั่งยืนและมีความต่อเนื่อง ตลอดจนเพิ่มรายได้ให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จากการขยาย

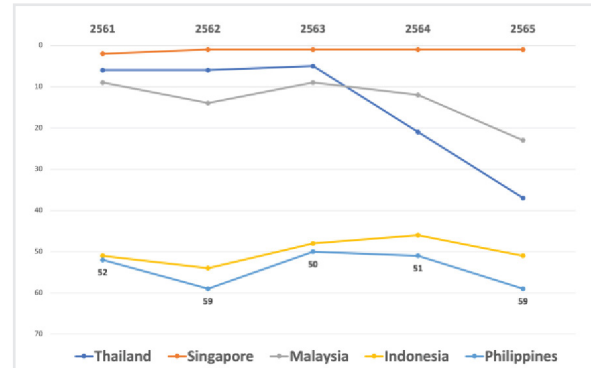
ตลาดสู่ต่างประเทศได้ ทั้งนี้ การพัฒนาความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศ มีปัจจัยสำคัญที่จะสนับสนุนการบรรลุเป้าหมาย อาทิ ความรู้และความสามารถในการผลิตและการบริหารจัดการของผู้ประกอบการ ความแตกต่างและคุณภาพมาตรฐานของสินค้าและบริการที่ตรงกับความต้องการของตลาด ความสามารถในการเข้าถึงตลาดและห่วงโซ่อุปทานในระดับโลก รวมถึงสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย โดยเฉพาะกฎระเบียบการอำนวยความสะดวกและลดอุปสรรคทางการค้า ตลอดจนการพัฒนาโครงข่ายโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ของประเทศ

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

พิจารณาจากอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศของไทยโดยองค์การระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการ ได้จัดอันดับความสามารถทางการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศ ในห้วง 5 ปีแรก ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีสถานะการพัฒนาที่ต่ำกว่าค่าเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง โดยประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 37 (จากจำนวน 64 ประเทศทั่วโลก) ลดลงต่อเนื่องมากถึง 16 อันดับ จากอันดับที่ 21 ใน พ.ศ. 2564 ภายหลังจากได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในอันดับที่ 6 ใน พ.ศ. 2561 - 2562 และอันดับที่ 5 ใน พ.ศ. 2563 เป็นผลจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบต่อให้เกิดการชะลอตัวทางเศรษฐกิจของประเทศทั้งการส่งออกสินค้าและบริการไปยังประเทศคู่ค้าสำคัญ โดยมีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศ

การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน
ด้านการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2561 - 2565

ที่มา: รายงาน World Competitiveness report
องค์การระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการ ค.ศ. 2022

ของไทยยังเป็นรองจากหลายประเทศในภูมิภาคอาเซียน อาทิ สิงคโปร์ (อันดับ 1) และมาเลเซีย (อันดับ 23) ส่งผลให้ยังไม่สามารถบรรลุค่าเป้าหมายในห้วง 5 ปีแรก ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดให้อยู่ในอันดับที่ 1 ใน 5

การดำเนินงานที่ผ่านมา

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการขับเคลื่อนผ่านโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ยังคงมุ่งเน้นการส่งเสริมการพัฒนาทักษะความเป็นผู้ประกอบการ และการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจให้มีประสิทธิภาพอย่างรอบด้าน โดย ด้านการพัฒนาผู้ประกอบการมีการดำเนินการที่เน้นการยกระดับขีดความสามารถผู้ประกอบการให้เข้าถึงโอกาสทางการค้าใหม่ ๆ อาทิ โครงการส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการตลาดและการทำธุรกิจระหว่างประเทศ โครงการสร้างแบรนด์ประเทศไทยในด้านการค้าและบริการ โดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งมีผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับการส่งเสริมการพัฒนาทักษะทั้งด้านการตลาด และการพัฒนานวัตกรรม รวมกันมากกว่า จำนวน 1,000 ราย และด้านการขยายโอกาสการค้าโดยมีการมุ่งเน้น

การเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทางการค้าให้แก่ผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการเร่งรัดการปรับปรุงสภาพแวดล้อมการดำเนินธุรกิจของไทยให้มีประสิทธิภาพและเอื้อต่อการขยายการเติบโตของผู้ประกอบการนำโดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ และกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ อาทิ โครงการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการค้าเสรีกับประเทศคู่ค้าต่าง ๆ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การเตรียมความพร้อมและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากข้อตกลงทางการค้าใหม่ ๆ อาทิ ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค โดยมีกลุ่มเป้าหมายสำคัญประกอบด้วยภาคธุรกิจกลุ่มเกษตรกร หน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษาและประชาชนที่สนใจ ซึ่งมีการเผยแพร่ข้อมูลสิทธิประโยชน์ทางการค้าใหม่ ๆ ให้แก่ผู้ประกอบการและนักลงทุน ในการนำความรู้ไปต่อยอดเพื่อพัฒนา

ผลิตภัณฑ์ของตนเองให้ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ ตลอดจนสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน และมีประสิทธิภาพในตลาดต่างประเทศ นอกจากนี้ ภาครัฐยังได้ดำเนินโครงการอื่น ๆ อาทิ โครงการกำกับดูแลมาตรฐานส่งออกสินค้าเกษตร โดยกรมการค้าต่างประเทศ โครงการขยายการค้าการลงทุนสู่สากลที่มุ่งส่งเสริมผู้ประกอบการและธุรกิจสร้างสรรค์ยุคใหม่ของไทยสู่สากล เพื่อยกระดับขีดความสามารถผู้ประกอบการให้เข้าถึงโอกาสการเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศให้เติบโตได้อย่างยั่งยืนและมีความต่อเนื่อง

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลการบรรลุเป้าหมาย

ความไม่แน่นอนจากปัจจัยต่าง ๆ อาทิ การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ภายหลังจากการฟื้นตัวของการท่องเที่ยวและบริการ สถานการณ์ความขัดแย้งทางเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศ กฎ กติกาการแข่งขันระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและยากที่จะคาดการณ์ทิศทาง ความกดดันที่จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎ กติการะหว่างประเทศในการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการให้สามารถรับมือกับความเสี่ยงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเร่งส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการให้มีความพร้อม สามารถแข่งขันและเข้าสู่ตลาดต่างประเทศได้ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้และทักษะด้านการค้าระหว่างประเทศต่างประเทศ การสื่อสารภาษาต่างประเทศ การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวางแผนธุรกิจและการวางแผนความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น นอกจากนี้ ควรส่งเสริมผู้ประกอบการไทย ให้มีการพัฒนาสินค้าและบริการได้ตรงกับความต้องการของตลาดต่างประเทศ ด้วยการให้บริการตรวจสอบรับรองคุณภาพและมาตรฐานอย่างเพียงพอและทั่วถึง สนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อเสริมสภาพคล่องและลงทุนเทคโนโลยีพลังงาน

สะอาดและนวัตกรรมสีเขียวเพื่อลดผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกระบวนการผลิตและการบริการ ตลอดจนเสริมสร้างโอกาสทางการตลาดด้วยการพัฒนาฐานข้อมูลผู้ซื้อผู้ขาย การเชื่อมโยงผู้ประกอบการเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทาน เร่งรัดการเจรจาความตกลงการค้าเสรีที่สำคัญ ตลอดจนเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศ ด้วยการเร่งรัดการให้บริการแบบรัฐบาลดิจิทัล อย่างเป็นระบบในทุกขั้นตอนการอนุมัติอนุญาตของภาครัฐ รวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านราคาสินค้าและบริการ

สถานการณ์ พ.ศ. 2565 เทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570

แผนแม่บทประเด็น (08) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) มีการปรับเปลี่ยนเป้าหมายจาก เดิม ความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทยดีขึ้น เป็น ความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศดีขึ้น มีการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย จาก เดิมอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศของไทย อยู่ในอันดับที่ 1 ใน 5 เป็น ความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศดีขึ้น ที่กำหนดให้มีค่าเป้าหมายไม่เกินอันดับที่ 5 ภายใน พ.ศ. 2570 จากข้อมูลในห่วง 5 ปี

แรกของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ได้กำหนดเป้าหมายอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศของไทย อยู่อันดับที่ 1 ใน 5 และใน พ.ศ. 2565 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 37 เมื่อเทียบกับ พ.ศ. 2570 โดยกำหนดค่าเป้าหมายไม่เกินอันดับที่ 5 ส่งผลให้สถานะบรรลุเป้าหมายในห่วง 5 ปีถัดไป อยู่ในระดับ **ต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นวิกฤติ** ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งยกระดับการพัฒนาผู้ประกอบการให้แข่งขันได้ในระดับสากล พร้อมในการรับมือกับความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในห่วงถัดไปของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้

แผนแม่บทย่อย

การสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

การขยายตัวการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2565

สัดส่วนการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อการส่งออก
รวมของประเทศเพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้การซื้อขายสินค้าและบริการระหว่างประเทศสามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้นโดยเฉพาะสำหรับประชาชนทั่วไปเห็นได้ชัดจากการเติบโตของการค้าระหว่างผู้ค้าโดยตรงถึงลูกค้าหรือผู้บริโภคผ่านเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันต่างประเทศ เช่น Amazon Taobao Shopee เป็นต้น ในทางกลับกัน ผู้ประกอบการระดับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถนำสินค้าและบริการของตนส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศได้สะดวกขึ้นเช่นกัน ด้วยเหตุนี้ ภาครัฐได้เล็งเห็นแล้วว่า ตลาดระหว่างประเทศกลายเป็นหนึ่งในโอกาสสำคัญสำหรับการสร้างรายได้และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันระดับสากลของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จึงได้ให้การสนับสนุนทั้งความรู้และทักษะที่จำเป็น ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและ

ขนาดย่อมมาโดยตลอด รวมถึงความพยายามในการพัฒนาแพลตฟอร์มการค้าดิจิทัลระหว่างประเทศเพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าของประเทศอย่างไรก็ตามกฎระเบียบและความแตกต่างของมาตรฐานสินค้า/บริการในแต่ละประเทศนั้นเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญที่ต้องให้ความสนใจ โดยเฉพาะเมื่อประเด็นด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมถูกนำมาประกอบการกำหนดมาตรฐานสินค้าในยุคนี้ อาทิ โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเพิ่มสัดส่วนการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จึงรวมถึงระบบการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพสินค้าและบริการ และการส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใช้สิทธิประโยชน์จากกรอบความตกลงทางการค้าต่าง ๆ

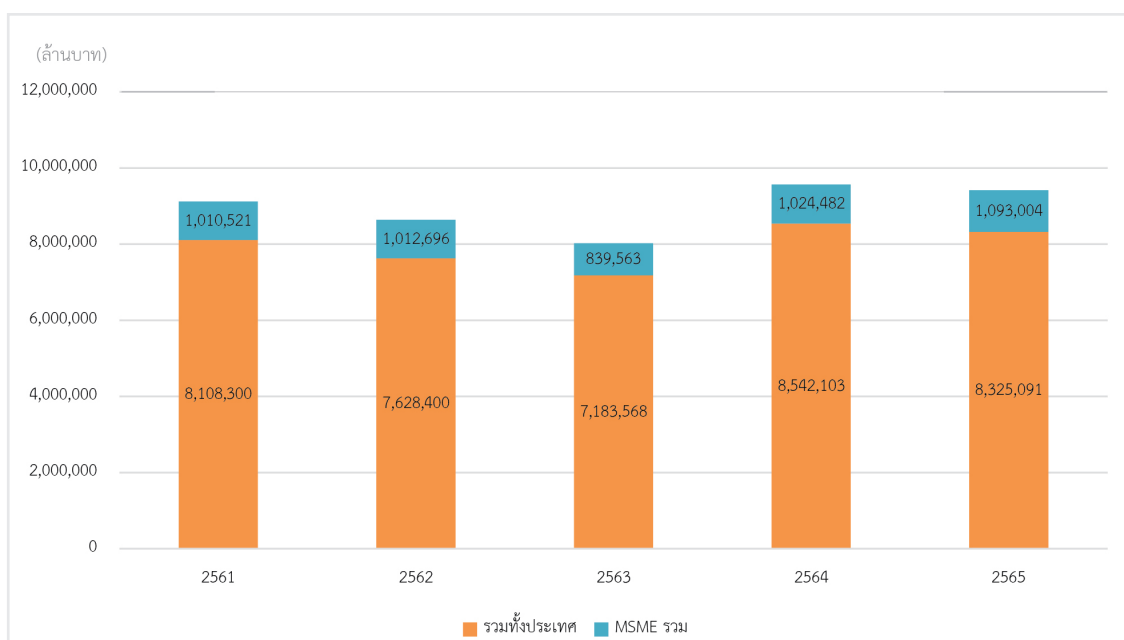

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

พิจารณาจากสัดส่วนการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในห้วง 5 ปีแรก ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีสถานะการพัฒนาที่บรรลุค่าเป้าหมายมาโดยตลอด ทั้งนี้ การเปลี่ยนนิยามวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามกฎกระทรวงกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562 และประกาศสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เรื่องการกำหนดลักษณะของวิสาหกิจรายย่อย ส่งผลให้การประเมินมูลค่าการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามนิยามใหม่ที่กำหนดขึ้นมีการเปลี่ยนแปลงจากข้อมูลตามนิยามเดิม โดย พ.ศ. 2563 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายที่มีข้อมูลอ้างอิงตามนิยามเดิมที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดจำนวนการจ้างงานและมูลค่าสินทรัพย์ถาวรของวิสาหกิจขนาดย่อม พ.ศ. 2545 สัดส่วนการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คิดเป็นร้อยละ 32.3 ของการส่งออกรวมของประเทศ อย่างไรก็ตาม การปรับปรุงนิยามดังกล่าวส่งผลให้สัดส่วนการส่ง

ออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน พ.ศ. 2563 ลดลงเหลือร้อยละ 11.69 เท่านั้น การประเมินสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายที่กำหนดใน พ.ศ. 2564 และ พ.ศ. 2565 จึงจำเป็นต้องนำค่าร้อยละของ พ.ศ. 2563 มาประกอบการวัดความก้าวหน้าในการดำเนินการ โดยใน พ.ศ. 2565 ภาพรวมการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง มีมูลค่า 1,093,004 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.13 ของการส่งออกทั้งประเทศ ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงกว่า พ.ศ. 2564 ประมาณร้อยละ 1.1 ในการนี้ เพื่อต่อยอดความสำเร็จในห้วง 5 ปีแรก ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ยกกระดับมาตรฐานสินค้าและบริการ โดยเฉพาะมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนซึ่งกลายมาเป็นประเด็นสำคัญในระดับนานาชาติ

สัดส่วนการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อมต่อการส่งออกรวมของประเทศระหว่าง พ.ศ. 2561-2565

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

การดำเนินงานที่ผ่านมา

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการขับเคลื่อนผ่านโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้มีการผลักดันการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย ได้แก่ การส่งเสริมและพัฒนาเพื่อยกระดับการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการที่สามารถต่อยอดธุรกิจสู่การค้าระหว่างประเทศ โดยมุ่งเน้นพัฒนาทักษะผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการความรู้พื้นฐานด้านการค้าระหว่างประเทศ อาทิ โครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้ประกอบการไทยเร่งต่อยอดใช้ประโยชน์ FTA เร่งต่อยอดใช้ประโยชน์ข้อตกลงหรือความร่วมมือทางการค้าต่าง ๆ นอกจากนี้ภาครัฐยังได้ดำเนินโครงการอื่น ๆ อาทิ โครงการพัฒนาและส่งเสริมธุรกิจบริการศักยภาพสูงสากล พร้อมทั้งได้สนับสนุนให้ผู้ประกอบการใช้สิทธิประโยชน์จากความตกลงการค้าเสรีและเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศผ่านโครงการส่งเสริมการใช้สิทธิประโยชน์ทางการค้าเพื่อ

เพิ่มมูลค่าส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย และ ทั้งนี้ ในปี 2565 ในส่วนของภาคการส่งออกได้รับผลกระทบจากความผันผวนของเศรษฐกิจโลกเป็นอย่างมากสืบเนื่องจากภาวะเงินเฟ้อ การปรับอัตราดอกเบี้ยของเฟดของธนาคารกลางสหรัฐอเมริกา ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการลงทุนทั่วโลก อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทที่อ่อนค่าลงอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ซึ่งส่งผลกระทบต่อราคาพลังงานโลก นำไปสู่ปัญหาต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ความขัดแย้งระหว่างบางประเทศได้ก่อให้เกิดโอกาสใหม่สำหรับผู้ประกอบการไทย เนื่องจากความต้องการแสวงหาสินค้าทดแทนการนำเข้าจากประเทศที่มีความขัดแย้งกันซึ่งที่ผ่านมาการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเทศไทยยังขยายตัวได้ดีโดยมีปัจจัยสนับสนุนด้านความต้องการจากประเทศคู่ค้าสำคัญ เช่น สหรัฐอเมริกา จีน เป็นต้น

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลการบรรลุเป้าหมาย

การดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อยกระดับการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสัดส่วนการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อการส่งออกรวมของประเทศเพิ่มขึ้นในห่วงโซ่ไปของยุทธศาสตร์ชาติมีความท้าทายอย่างมาก โดยผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ยังคงหลงเหลืออยู่ อาทิ จำนวนผู้ประกอบการที่ลดลงเนื่องจากแบกรับค่าใช้จ่ายไม่ไหวและปิดกิจการไประหว่างที่เกิดการชะงักงันของภาคการส่งออก อีกทั้งในปัจจุบันยังเผชิญกับปัญหาความผันผวนทางเศรษฐกิจและการเมืองโลกที่คาดการณ์ได้ยากขึ้น ประกอบกับทิศทางการทวนกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีปรับตัวมากขึ้นจากความพยายามในการพึ่งพาตนเองให้ได้มากที่สุดของแต่ละประเทศ ปัจจุบัน

ดังกล่าวจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อห่วงโซ่อุปทานโลก ที่ไม่เพียงจะกระทบต่อการส่งออกผลิตภัณฑ์ขั้นสุดท้าย แต่ยังทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนอุปทานด้วย ดังนั้น การขับเคลื่อนในห่วงโซ่อุปทานมุ่งเน้นไปที่การใช้ประโยชน์จากกรอบการเจรจาต่าง ๆ ทั้งระดับภูมิภาคและนานาชาติ เพื่อให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สามารถเข้าถึงตลาดระหว่างประเทศได้มากขึ้น ทั้งนี้ ภาครัฐควรเพิ่มการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ และเงื่อนไขภายใต้ความตกลงต่าง ๆ อาทิ การจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางหรือศูนย์กลางการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวที่ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย เนื่องจากประเด็นดังกล่าวมีความซับซ้อนและเป็นอุปสรรคต่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

ภายใต้รูปแบบความท้าทายที่จะเปลี่ยนแปลงไปในหัวขั้วที่ 2 ของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2570) เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้นั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งดำเนินการยกระดับคุณภาพมาตรฐานของสินค้าและบริการสู่ตลาดสากล ส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เข้าถึงสิทธิประโยชน์จาก ความตกลงการค้าระหว่างประเทศในกรอบต่าง ๆ การสร้างภาพลักษณ์สินค้าบนนวัตกรรมสีเขียว เพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมและความแตกต่าง ควบคู่ไปกับการ ส่งเสริมการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา รวมถึง

การเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อยกระดับมาตรฐาน หรือ อาจเป็นลักษณะร่วมจ่าย กับหน่วยงานภาครัฐ ตลอดจน อำนวยความสะดวกด้านข้อมูลการตลาดเชิงลึกให้แก่ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อการเปิดตลาด ต่างประเทศ อีกประการที่ขาดไม่ได้คือการสนับสนุน การส่งออกผ่านระบบการค้าระหว่างประเทศผ่าน ช่องทางการค้าออนไลน์ข้ามพรมแดน ซึ่งเป็นช่องทางที่ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เข้าถึงตลาดผู้ซื้อใน ต่างประเทศได้สะดวกยิ่งขึ้น

สถานการณ์ พ.ศ. 2565 เทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570

แผนแม่บทประเด็น (08) ผู้ประกอบการ และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ยังคงเป้าหมายการขยายตัวการ ส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มขึ้น การปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย จาก เดิม สัดส่วนการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมต่อการส่งออกรวมของประเทศเพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25 เป็น สัดส่วนการส่งออกของ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อการส่งออก รวมของประเทศ กำหนดให้มีค่าเป้าหมาย เฉลี่ย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ภายใน พ.ศ. 2570 จากการปรับ นิยามวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งกระทบ ต่อจำนวนผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมในระบบ เนื่องจากผู้ประกอบการ ขนาดกลางจำนวนหนึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการส่งออก

สินค้าและบริการของประเทศได้เปลี่ยนสถานะเป็น ผู้ประกอบการขนาดใหญ่ตามนิยามใหม่ สัดส่วนการ ส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภายใต้ นิยามใหม่จึงลดลงอย่างมาก ทิศทางความสำเร็จใน การเพิ่มสัดส่วนการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมต่อการส่งออกรวมของประเทศห้วง 5 ปี ถัดไป ของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ จึงมี สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ใน **ระดับต่ำกว่าค่า เป้าหมายเสี่ยง** เมื่อเปรียบเทียบสถานการณ์ปัจจุบัน กับค่าเป้าหมายใน พ.ศ. 2570 ทั้งนี้ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องควรเร่งดำเนินการยกระดับคุณภาพ มาตรฐานของสินค้าและบริการสู่ตลาดสากล เพื่อ ส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ให้เข้าถึงสิทธิประโยชน์จากความตกลงการค้า ระหว่างประเทศในกรอบความร่วมมือต่าง ๆ

แผนแม่บทย่อย

การสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจผู้ประกอบการ
และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

อันดับนโยบายภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุน
และความสอดคล้องของนโยบายดีขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2565

อันดับนโยบายภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุน
และความสอดคล้องของนโยบายดีขึ้น ได้อันดับที่ 15

การสร้างระบบนิเวศที่เอื้ออำนวยต่อวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อม นับได้ว่าเป็นภารกิจที่สำคัญ
ของภาครัฐในฐานะที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้เกิด
สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการประกอบธุรกิจและ
แข่งขันได้ของผู้ประกอบการโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาด
กลางและขนาดย่อม ได้มีการพัฒนาพอร์ทัลกลาง
เชื่อมโยงข้อมูลจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งข้อมูลการเข้าถึง
มาตรการภาครัฐและข้อมูลการประกอบธุรกิจเพื่อใช้เป็น
ข้อมูลให้ผู้ประกอบการใช้สำหรับการวางแผนธุรกิจเข้าถึง
ได้ และภาครัฐสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการจัด
ทำมาตรการมุ่งเป้าให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้
ประกอบการแต่ละกลุ่มขนาดและประเภทธุรกิจเพื่อเพิ่ม
ประสิทธิภาพระบบการส่งเสริมผู้ประกอบการยุคใหม่
โดยพัฒนาระบบสิทธิประโยชน์ในการจูงใจให้วิสาหกิจ

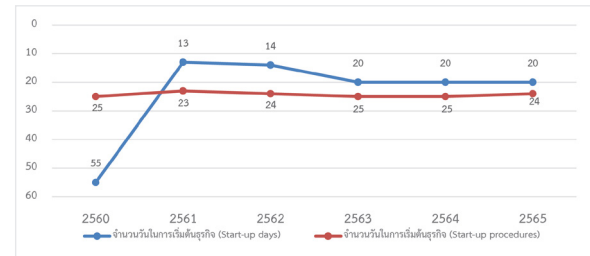
ขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าสู่ระบบ และเข้าถึง
มาตรการต่าง ๆ ของภาครัฐได้โดยสะดวก พัฒนาระบบ
ประเมินศักยภาพทางธุรกิจ และสนับสนุนภาคเอกชน
ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะเป็นผู้ให้บริการทางธุรกิจ
ตลอดจนการพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกและ
ลดต้นทุนทางธุรกิจ โดยการลดขั้นตอนและการพัฒนา
คุณภาพการให้บริการ รวมถึงลดกฎ ระเบียบต่าง ๆ
ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการทางธุรกิจและเสริม
สร้างบรรยากาศการแข่งขันที่เสรีและมีความเป็นธรรม
ซึ่งมีความท้าทายต่อการบรรลุเป้าหมายที่สำคัญคือ
การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี และบริบท
แวดล้อมภายนอก ที่ส่งผลให้ภาครัฐต้องเร่งปรับตัวให้ทัน
ต่อความต้องการของภาคธุรกิจมากขึ้น

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

สะท้อนเทียบเคียง โดยใช้เกณฑ์การวัดด้านการส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการและการอำนวยความสะดวกในการเริ่มต้นธุรกิจของรายงานสถานภาพระดับความเป็นผู้ประกอบการของประเทศไทยจากโครงการศึกษาสังคมความเป็นผู้ประกอบการระดับโลกเป็นตัวชี้วัด ในห้วง 5 ปีแรกของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีสถานะการพัฒนาที่ต่ำกว่าค่าเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง แต่ใน พ.ศ. 2564 รายงานดังกล่าว ไม่ได้จัดเก็บข้อมูลและจัดอันดับของประเทศไทย ทำให้มีการปรับเปลี่ยนมาใช้อันดับความสามารถในการแข่งขันที่จัดโดยองค์กรระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการด้านประสิทธิภาพภาครัฐ โดยพิจารณาจากปัจจัยย่อยจำนวนวันที่ต้องใช้ติดต่อกับหน่วยงานราชการเพื่อจัดตั้งธุรกิจ และจำนวนกระบวนการในการจัดตั้งธุรกิจ เมื่อพิจารณาจากจำนวนวันที่ต้องใช้ติดต่อกับหน่วยงานราชการเพื่อจัดตั้งธุรกิจ พบว่า มีการปรับตัวดีขึ้นจากอันดับที่ 55 ใน พ.ศ. 2560 มาอยู่ในอันดับ

อันดับความสามารถในการแข่งขันด้านจำนวนวัน
และจำนวนขั้นตอนในการเริ่มต้นธุรกิจ พ.ศ. 2560 - 2565

ที่มา: องค์กรระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการ

ที่ 23 ใน พ.ศ. 2561 หลังจากนั้นลดลงมาปีละ 1 อันดับ อยู่ในอันดับที่ 24 ใน พ.ศ. 2562 และอันดับที่ 25 ใน พ.ศ. 2563 และปี 2564 ล่าสุดปรับตัวดีขึ้นมาอยู่ในอันดับที่ 24 ใน พ.ศ. 2565 สำหรับจำนวนกระบวนการในการเริ่มต้นธุรกิจ อยู่ในอันดับที่ 25 ใน พ.ศ. 2560 ก่อนจะปรับตัวขึ้น 2 อันดับอยู่ในอันดับที่ 23 ใน พ.ศ. 2561 หลังจากนั้นลดลงปีละ 1 อันดับ มาอยู่ในอันดับที่ 24 ใน พ.ศ. 2562 และอันดับที่ 25 ใน พ.ศ. 2563 และ พ.ศ. 2564 ล่าสุดปรับตัวขึ้น 1 อันดับ มาอยู่อันดับที่ 24 ในปี 2565 สะท้อนทิศทางการเคลื่อนไหวที่ค่อนข้างทรงตัวของทั้งสองปัจจัยในระหว่าง พ.ศ. 2561-2565

การดำเนินงานที่ผ่านมา

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการขับเคลื่อนผ่านโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 โดยได้มีการดำเนินโครงการภายหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการ และห่วงโซ่อุปทานในการดำเนินธุรกิจผู้ประกอบการจำนวนมาก จึงมุ่งเน้นการหามาตรการที่จะทำให้อุตสาหกรรมกลับมาเป็นปกติโดยเร็วที่สุด โดยภาครัฐได้มีการเร่งออกนโยบายและมาตรการเพื่อลดผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง รวมถึงพัฒนาระบบนิเวศและปรับปรุงกฎและระเบียบให้เอื้ออำนวยต่อการประกอบธุรกิจซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการในระยะต่อไป อาทิ โครงการ SME Access เพื่อส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและ

ขนาดย่อม เข้าสู่การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ มุ่งพัฒนาคุณภาพการให้บริการแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างครบวงจร เพื่อให้เป็นศูนย์กลางให้บริการแก่ผู้ประกอบการในทุกระดับให้เข้าถึงข้อมูลและบริการที่ตรงกับความต้องการอย่างเหมาะสม ทันสมัย และสร้างการเข้าถึงบริการต่าง ๆ ของภาครัฐ และเชื่อมโยงฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของผู้ให้บริการทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งให้สิทธิประโยชน์เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่ระบบเพื่อให้มีข้อมูลสำหรับติดตามพัฒนาการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อาทิ สร้างโอกาสให้เข้าถึงตลาดจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ พัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์ และเชื่อมโยงบริการของหน่วยงานภาครัฐในรูปแบบสมัยใหม่ รวมทั้งพัฒนา

ช่องทางที่ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและสะดวกรองรับความต้องการที่หลากหลายของผู้ประกอบการ นอกจากนี้ ภาครัฐยังได้ดำเนินโครงการอื่น ๆ อาทิ โครงการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมพอร์ทัลกลาง และระบบกลางในการให้บริการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งสามารถนำเอาข้อมูลมาใช้วิเคราะห์ถึงระดับความพร้อมและศักยภาพของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแต่ละราย รวมถึงพัฒนาระบบการให้บริการภาครัฐผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ และการบูรณาการข้อมูลของหน่วยงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อใช้ในการจัดทำมาตรการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการผู้ประกอบการแบบมุ่งเป้าและการส่งต่อความช่วยเหลือผู้ประกอบการระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบ

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ทำให้การติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐ เข้าถึงได้ยากและไม่สะดวกเท่าที่ควร เนื่องจากปกติแล้วการติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐมักต้องดำเนินการในสถานที่ราชการเป็นหลัก มาตรการการทำงานที่บ้านในช่วงที่เกิดการแพร่ระบาดระยะแรก ได้ส่งผลกระทบต่อการทำงานมาตรการ/โครงการด้วย อย่างไรก็ดี ปัจจุบันภาครัฐมีระบบศูนย์กลางบริการภาครัฐเพื่อภาครัฐกิจที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการขอใบอนุญาต/จดทะเบียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจอาจเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยลดขั้นตอน และจำนวนวันในการเริ่มต้นธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อีกทั้งยังมีความท้าทายในหัว 5 ปีถัดไปของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จึงจำเป็นต้องมีการมุ่งพัฒนาระบบนิเวศที่เอื้ออำนวยต่อการเริ่มต้นธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อาทิ การขยายผลการให้บริการภาครัฐเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว ผ่านทั้งช่องทางออฟไลน์และออนไลน์ รวมถึงควรเร่งปรับปรุงกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันทางการค้าที่เสรีและมีความเป็นธรรม

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

ควรมีการยกระดับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ทำหน้าที่กำกับดูแลการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อย่างเป็นระบบครบวงจร โดยประสานการทำงานอย่างบูรณาการทั้งส่วนกลางและระดับพื้นที่ เพิ่มประสิทธิภาพการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยพัฒนาระบบสิทธิประโยชน์จูงใจให้ผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบ รวมถึงจัดทำระบบประเมินสมรรถนะผู้ประกอบการและเร่งพัฒนาพอร์ทัลเชื่อมโยงข้อมูลของผู้ประกอบการ เพื่อให้มีข้อมูลสำหรับการจัดทำมาตรการ/โครงการมุ่งเป้าตามความต้องการในแต่ละประเภท ขนาด และศักยภาพของธุรกิจ ตลอดจนการส่งต่อความช่วยเหลือผู้ประกอบการระหว่างหน่วยงาน นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนา

ทักษะของบุคลากรภาครัฐให้สามารถใช้ใช้นวัตกรรมเชิงนโยบายในการออกแบบมาตรการ/โครงการมุ่งเป้าที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการ เพิ่มศักยภาพศูนย์บริการให้คำปรึกษาทางธุรกิจแก่ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม โดยขยายรูปแบบการให้บริการทั้งออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญและที่ปรึกษาให้เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน รวมทั้งมีรูปแบบการบริการให้คำแนะนำที่หลากหลายตามความต้องการ รวมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของผู้ให้บริการทางธุรกิจอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้นแบบ ซึ่งขยายผลแพลตฟอร์มหลักสู่ตรออนไลน์ เพื่อพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อมและรายย่อยไทย ให้มีคุณภาพ

และครอบคลุมความรู้ด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ และขั้นตอนการขออนุญาตและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องเฉพาะสาขา รวมถึงให้บริการข้อมูล ข่าวสาร และมาตรการ/โครงการช่วยเหลือของภาครัฐเบื้องต้น ณ จุดเดียว รวมทั้งเร่งการพัฒนาแพลตฟอร์มรวบรวมข้อมูลการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม โดยพัฒนาให้เป็นข้อมูลเปิดภาครัฐให้ผู้ประกอบการสามารถใช้ในการวางแผนธุรกิจและการทำตลาด ตลอดจนเร่งการปฏิรูปกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ

สถานการณ์ พ.ศ. 2565 เทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570

แผนแม่บทประเด็น (08) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ยังคงเป้าหมายอันดับนโยบายของภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องของนโยบายดีขึ้น มีการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย จาก เดิม อันดับนโยบายภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องของนโยบายดีขึ้น ได้อันดับที่ 15 เป็น ประสิทธิภาพการดำเนินงานของธุรกิจ ได้แก่ (1) จำนวนวันที่ต้องใช้ติดต่อกับหน่วยงานราชการเพื่อจัดตั้งธุรกิจ ที่กำหนดให้มีค่าเป้าหมาย อันดับที่ 17 ภายใน พ.ศ. 2570 (2) กระบวนการในการจัดตั้งธุรกิจ ที่กำหนดให้มีค่าเป้าหมาย อันดับที่ 20 ภายในปี 2570 จากข้อมูล ณ พ.ศ. 2565 ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านด้านประสิทธิภาพภาครัฐ

โดยมีปัจจัยย่อยจำนวนวันที่ต้องใช้ติดต่อกับหน่วยงานราชการเพื่อจัดตั้งธุรกิจ อยู่ในอันดับที่ 20 และปัจจัยย่อยกระบวนการในการจัดตั้งธุรกิจอยู่ในอันดับที่ 24 จึงมีความท้าทายที่จะบรรลุเป้าหมายในปี 2570ซึ่งกำหนดให้อยู่ 1 ใน 17 อันดับแรก และ 1 ใน 20 อันดับแรก ตามลำดับ ส่งผลให้สถานะบรรลุเป้าหมายในห้วง 5 ปี ถัดไปของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นวิกฤติ ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเพิ่มประสิทธิภาพการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยพัฒนาระบบสิทธิประโยชน์จูงใจให้ผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบ เพื่อให้มีข้อมูลสำหรับการจัดทำมาตรการ/โครงการมุ่งเป้าตามความต้องการในแต่ละประเภท ขนาด และศักยภาพของธุรกิจ ตลอดจนการส่งต่อความช่วยเหลือผู้ประกอบการระหว่างหน่วยงาน

Public Sector